

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Małopolska Delegatura w Krakowie

DMK.410.1.2.2026

**Pani
Katarzyna Urbańska
Małopolski Wojewódzki
Konserwator Zabytków
Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków
ul. Kanonicza 24,
31-002 Kraków**

Wystąpienie pokontrolne

**Wykonanie budżetu państwa w 2025 r. - wykonanie planu
finansowego Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków
w Krakowie**

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Krakowie, ul. Kanonicza 24, 31-002 Kraków (dalej *WUOZ* lub *Urząd*)

Kierownik jednostki kontrolowanej

Katarzyna Urbańska, Małopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków, od 26 stycznia 2024 r., dalej *MWKZ*.

Okres objęty kontrolą

Rok 2025 oraz okres wcześniejszy i późniejszy, w którym miały miejsce działania lub zaniechania związane z planowaniem i wykonaniem ustawy budżetowej na rok 2025. W przypadku konieczności porównania niektórych danych z danymi za lata 2022-2024, okres kontroli obejmuje również te lata.

Podstawa prawna podjęcia kontroli

Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli Małopolska Delegatura w Krakowie

Kontrolerzy

1. Monika Różańska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr DMK/ 28/2026 z dnia 9 stycznia 2026 r.
2. Rafał Rossowski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr DMK/42/2026 z dnia 18 lutego 2026 r.

(akta kontroli str. 1-5)

---

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623 ze zm. Dalej: *ustawa o NIK*.

II. Zakres kontroli

Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania planu finansowego na 2025 r. Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Krakowie pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności. Ocenie podlegały w szczególności:

- realizacja wydatków budżetu państwa,
- sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz wybranych sprawozdań za IV kwartał 2025 r. w zakresie operacji finansowych,
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowe kontrolowanej działalności.*

III. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

W 2025 r. WUOZ zrealizował wydatki w wysokości 16 429,1 tys. zł, tj. na poziomie 99,1% planu po zmianach, w tym 53,2% stanowiły wynagrodzenia i pochodne, a 31,4% udzielone dotacje celowe.

W wyniku szczegółowego badania wydatków w łącznej kwocie 896,3 tys. zł stwierdzono, że 116,3 tys. zł (13%) zostało poniesionych niegospodarnie lub z naruszeniem obowiązujących uregulowań prawnych. Dotyczyło to:

- zakupu samochodu osobowego, dokonanego w wyniku rozstrzygnięcia zamówienia publicznego w którym zamawiający nie dokonał wyboru najkorzystniejszej oferty, co skutkowało poniesieniem wydatku w kwocie o 31,7 tys. zł wyższej niż cena możliwa do uzyskania w postępowaniu;
- zakupu 20 laptopów, po przeprowadzeniu postępowania, w którym nie zachowano zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców, co skutkowało poniesieniem wydatku o 31 tys. zł wyższej niż możliwa do uzyskania cena w postępowaniu;
- podziału zamówienia na dostawę tonerów i tuszy do drukarek w wyniku czego zastosowano niewłaściwą procedurę udzielenia tego zamówienia o wartości 40,6 tys. zł (brutto);
- dokonania wydatku w kwocie 13 tys. zł na zakup 10 telefonów komórkowych z akcesoriami przed ich dostawą, co naruszało sposób prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych.

Równocześnie ustalono wystąpiły uchybienia formalne związane z opisywaniem dowodów księgowych (49 z 52 objętych badaniem). NIK ocenia pozytywnie, że skontrolowane wydatki zostały dokonane do wysokości kwot ujętych w planie finansowym, były celowe i przeznaczone na realizację zadań statutowych jednostki. Środki w kwocie 163,4 tys. zł przeniesione z rezerwy ogólnej z przeznaczeniem na sfinansowanie prac konserwatorsko-budowlanych zostały wydatkowane w całości i zgodnie z przeznaczeniem.

Ponadto kontrolą objęto wydatki w kwocie 38,4 tys. zł na szkolenia i doszkalać pracowników WUOZ, tj. 41% tych wydatków poniesionych w 2025 r. Zakres realizowanych szkoleń był związany z przedmiotem działalności WUOZ. Kontrola wykazała jednak, że wyboru wykonawcy jednego ze szkoleń o wartości 33,6 tys. zł dokonano z naruszeniem Regulaminu zamówień WUOZ. Ponadto stwierdzono, że WUOZ nie zaktualizował zarządzenia dotyczącego polityki

---

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną albo ocenę negatywną. Jeśli nie zostały spełnione warunki do sformułowania oceny pozytywnej bądź negatywnej, Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę w formie opisowej. W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym zastosowano ocenę ogólną w formie opisowej.

szkoleniowej, jak również nie sporządził planu szkoleń na 2025 r. oraz zasad opracowania i realizacji indywidualnych programów rozwoju zawodowego pracowników.

Ustalona przez NIK łączna wartość wydatków poniesionych z naruszeniem uregulowań prawnych lub niegospodarnie wyniosła 149,9 tys. zł, co stanowiło 0,9% ogółu wydatków zrealizowanych przez WUOZ w 2025 r.

Najwyższa Izba Kontroli wydaje ogólną negatywną opinię o sporządzonych przez WUOZ sprawozdaniach objętych niniejszą kontrolą. Ze względu na kwoty i charakter stwierdzonych nieprawidłowości cztery spośród siedmiu zbadanych sprawozdań jednostkowych zaopiniowano negatywnie.

NIK zwróciła przy tym uwagę, że mechanizmy kontroli zarządczej nie były w pełni wystarczające i skuteczne, aby zapobiec powstaniu stwierdzonych w toku kontroli nieprawidłowości.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej³ kontrolowanej działalności

1. Wydatki

1.1. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu faktycznego

Zaplanowane w ustawie budżetowej na rok 2025⁴ wydatki WUOZ wyniosły 16 224 tys. zł. W trakcie roku budżetowego plan finansowy WUOZ został zwiększony per saldo o 350 tys. zł i po zmianach wyniósł 16 574 tys. zł. W 2025 r. wydatki WUOZ wyniosły 16 429,1 tys. zł, co stanowiło 99,1% planu po zmianach i w porównaniu do 2024 r. były wyższe o 898,5 tys. zł (o 5,8%).

Wydatki realizowano w trzech rozdziałach klasyfikacji budżetowej, tj.: 75295 *Pozostała działalność* (38,6 tys. zł, tj. 0,2% wydatków ogółem), 92120 *Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami* (5 433,1 tys. zł, tj. 33,1% wydatków) oraz 92121 *Wojewódzkie Urzędy Ochrony Zabytków* (10 957,4 tys. zł, tj. 66,7% wydatków). W każdym rozdziale nastąpił wzrost wydatków w porównaniu do roku poprzedniego, w tym w rozdziale 75295 o 38,6 tys. zł, w rozdziale 92120 o 154 tys. zł oraz w rozdziale 92121 o 705,8 tys. zł. Wynikało to przede wszystkim ze zwiększenia wydatków na wynagrodzenia wraz z pochodnymi (łącznie o 341,8 tys. zł⁵) w związku z podwyższeniem wynagrodzeń w sferze budżetowej, zwiększeniem wydatków na dotacje celowe przekazane na finansowanie lub dofinansowanie prac remontowych i konserwatorskich obiektów zabytkowych (o 163,4 tys. zł⁶) oraz wzrostem wydatków na wynagrodzenia bezosobowe (o 91,7 tys. zł) w związku z większą liczbą zawartych umów na wykonanie kart ewidencyjnych zabytków, ekspertyz i ratowniczych badań archeologicznych z osobami fizycznymi. Ponadto w 2025 r. WUOZ zrealizował wydatki w rozdziale 75295 (38,6 tys. zł)⁷, które nie wystąpiły w roku poprzednim.

(akta kontroli str. 1003-1005, 1081_CD pliki (8-14))

³ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych przedstawionych w kolejnych punktach niniejszego rozdziału wystąpienia pokontrolnego. Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę częściową jako ocenę pozytywną albo ocenę negatywną. Jeśli nie zostały spełnione warunki do sformułowania oceny pozytywnej bądź negatywnej, Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę w formie opisowej.

⁴ Ustawa budżetowa na rok 2025 z dnia 9 stycznia 2025 r. (Dz. U. poz. 63).

⁵ §§ 401, 402, 411, 412.

⁶ §§ 272, 273.

⁷ W ramach Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej.

Wydatki w poszczególnych paragrafach klasyfikacji budżetowej zostały zrealizowane na poziomie od 80% do 100% planu po zmianach, z wyjątkiem pozycji, gdzie nie zrealizowano planu w rozdziale 92121. Dotyczyło to zaplanowanych wydatków na wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej (§ 4028, § 4029, § 4048 - łącznie 66 tys. zł) w ramach programu FEnIKS⁸, gdzie realizacja wydatków wyniosła 0 zł.

Główna księgowa wyjaśniła, że: FEnIKS przewidywał wsparcie 16 Wojewódzkich Konserwatorów Zabytków (WKZ) w realizacji zadań związanych z nadzorem nad pracami prowadzonymi przy zabytkach w ramach przede wszystkim dużych inwestycji liniowych, w takich obszarach jak kultura, transport, środowisko i energetyka, współfinansowanych z instrumentu „Łącząc Europę”. Realizacja Projektu jest przewidziana na lata 2024-2029 w podziale na etapy, tj. projekty roczne. Przyczyną niewykonania planu wydatków wynagrodzeń osobowych w paragrafach: § 4028, § 4029, § 4048 był brak osiągnięcia kwalifikowalności wydatków w projekcie, tj. brak odpowiedniego zaangażowania pracowników w projekt (10% miesięcznego czasu pracy). Wydatki na składki na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy (§ 4118, § 4119, § 4128) wynikają z faktu, iż poniesiono wydatki na wynagrodzenia osobowe na § 4018 i § 4019, gdyż w projekcie udało się uzyskać kwalifikowalność wydatków tylko dla koordynatora tego projektu, który zatrudniony jest poza korpusem służby cywilnej.

(akta kontroli str. 749-754)

W 2025 r. WUOZ nie występował do Wojewody Małopolskiego w sprawie dokonania blokady wydatków.

(akta kontroli str. 1085)

Główna księgowa wyjaśniła, że: *Projekt FEnIKS był realizowany i rozliczany po raz pierwszy w 2025 r. przez WUOZ. Był to trudny do rozliczenia projekt z uwagi na liczne nieścisłości w sposobie uznawania kwalifikowalności wydatków. Wydatki w projekcie dotyczyły wynagrodzeń pracowników dwóch grup, tj. korpusu służby cywilnej oraz pracowników poza korpusem. Do momentu braku podpisanego porozumienia pomiędzy Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego a WUOZ w Krakowie nie mogliśmy rozliczać wydatków z Programu. Porozumienie zostało zawarte 21 listopada 2025 r. Ze wstępnych analiz na początku grudnia 2025 r. okazało się, że zaangażowanie koordynatora projektu (grupa 01 – poza służbą) jest dużo większe niż zaplanowaliśmy wcześniej. Z kolei rozliczenie czasu pracy pracowników korpusu służby cywilnej było mniejsze niż zakładaliśmy z uwagi na czynniki od nas tj. WUOZ-u niezależne, tj. postęp w zawieraniu umów przez inwestorów korzystających z dofinansowania z projektu FEnIKS z podmiotem dotującym, skutkujący mniejszym zaangażowaniem pracowników WUOZ pod koniec projektów, które były w fazie ich zakańczania. Dodatkowo czekaliśmy na informację z Ministerstwa Kultury czy udało się osiągnąć wskaźnik projektu, tj. wskaźnik powyżej 84,99% wydanych wszystkich decyzji konserwatorskich dla inwestycji objętych programem FEnIKS liczony łącznie dla wszystkich 16 wuoz. To powodowało, że środki nie mogły być zgłoszone do blokady, bo cały czas była szansa na ich wydatkowanie i trwały w grudniu ustalenia robocze z pracownikiem Wojewody w jaki sposób dokonać rozliczenia środków i przeniesienia wydatków w planie w obrębie projektu pomiędzy wynagrodzeniami. Ponadto na koniec grudnia dopiero można było wyliczyć ostateczne zaangażowanie pracowników biorących udział w projekcie. Staraliśmy się wydatkować w całości założony plan, ale ostatecznie wynagrodzenia nie osiągnęły wymaganego wskaźnika kwalifikowalności wydatków, a było też już za późno na zgłoszenie blokady niewydatkowanych środków.*

(akta kontroli str. 755-780)

---

⁸ Program „Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS) 2021-2027”.

W WUOZ nie wystąpiły wydatki, które w 2025 roku nie wygasają z upływem roku budżetowego.

(akta kontroli str. 1042)

W 2025 r. WUOZ nie realizował wydatków ze środków pochodzących z rezerw celowych budżetu państwa. Natomiast otrzymał w 2025 r. środki pochodzące z rezerwy ogólnej w wysokości 163,4 tys. zł na jedno zadanie. Środki w całości zostały przeznaczone na sfinansowanie prac konserwatorsko-budowlanych w obrębie kościoła w Strzelcach Wielkich obejmujących wymianę podwaliny ściany kościoła. WUOZ podpisał umowę nr 56/DC/2025 o udzieleniu dotacji celowej w kwocie 163,4 tys. zł na dofinansowanie prac z parafią rzymsko-katolicką 2 października 2025 r. Środki dotacji zostały wypłacone 19 grudnia 2025 r. w kwocie 163,4 tys. zł parafii na podstawie przedstawionego rozliczenia (protokół odbioru robót) i faktury VAT.

(akta kontroli str. 781-894, 985-987)

Wydatki WUOZ w poszczególnych grupach ekonomicznych zostały zrealizowane w następujących kwotach:

- wydatki bieżące jednostek budżetowych w wysokości 11 109,9 tys. zł (98,7% planu po zmianach), w tym: 8 743,6 tys. zł na wynagrodzenia wraz z pochodnymi⁹ (99,1% planu) oraz 1 505 tys. zł za zakup materiałów i usług¹⁰ (97,6% planu); w porównaniu do 2024 r. wydatki bieżące ogółem w 2025 r. były wyższe o 745,5 tys. zł (o 7,2%), głównie wskutek zwiększenia wydatków na wynagrodzenia wraz z pochodnymi (o 443,5 tys. zł);
- wydatki majątkowe w wysokości 147,7 tys. zł (100% planu po zmianach), w tym zakupy inwestycyjne (§ 6060) – 134,1 tys. zł oraz wydatki inwestycyjne (§ 6050) 13,6 tys. zł; w porównaniu do 2024 r. wydatki majątkowe WUOZ w 2025 r. były niższe o 9,8 tys. zł (o 6,2%);
- wydatki na dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie prac remontowych i konserwatorskich obiektów zabytkowych w wysokości 5 163,4 tys. zł (100% planu po zmianach); w porównaniu do 2024 r. wydatki te wzrosły o 163,4 tys. zł (o 3,3%);
- świadczenia na rzecz osób fizycznych (wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń § 3020) w wysokości 8,1 tys. zł (100% planu po zmianach); w porównaniu do roku poprzedniego wydatki te w 2025 r. były niższe o 0,7 tys. zł (o 7,9%).

(akta kontroli str. 1003-1005, 1042)

Zobowiązania WUOZ na koniec 2025 r. (według sprawozdania Rb-28 korekta z dnia 24 lutego 2026 r.) wyniosły 536 tys. zł i były niższe o 104,3 tys. zł od zobowiązań na koniec 2024 r. (640,3 tys. zł). Główną pozycją zobowiązań na koniec 2025 r. były zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego w wysokości 535,3 tys. zł. Przy czym w toku kontroli ustalono, że w sprawozdaniu Rb-28 wykazano zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego w wysokości 535,3 tys. zł niewynikające z ewidencji księgowej oraz nie wykazano zobowiązań wynikających z sald kont rozrachunkowych, co opisano szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* (obszar 2. Sprawozdawczość). Nie wystąpiły zobowiązania wymagalne. Główna księgowa wyjaśniła, że wszystkie zobowiązania na bieżąco były rejestrowane w programie finansowo-księgowym, w którym w preliminarzu płatności znajdował się harmonogram ich płatności (terminy płatności m. in. faktur, rachunków, list płac, itd.), dzięki czemu regularnie analizowała stan wszystkich zobowiązań, aby nie dopuścić do przekroczenia terminów płatności.

(akta kontroli str. 1042-1044)

⁹ §§ 401, 402, 404, 411, 412.

¹⁰ §§ 400, 421-430, 434-440.

Przeciętne zatrudnienie w 2025 r.¹¹ wyniosło 69,27 etatu i w porównaniu do 2024 r. było wyższe o 2,64 etatu¹². Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na jednego pełnozatrudnionego wyniosło 8 866 zł (10 623 zł dla zatrudnionych w statusie 01 i 8 532 zł dla zatrudnionych w statusie 03) i w porównaniu do 2024 r. było wyższe o 114 zł, tj. o 1,3% (w statusie 01 o 530 zł, tj. o 5,3%, i w statusie 03 o 49,5 zł, tj. o 0,6%).

MWKZ wyjaśniła, że na zmiany w przeciętnym zatrudnieniu miały wpływ duża fluktuacja pracowników oraz absencje pracowników w ciągu roku. Wzrost przeciętnego wynagrodzenia w 2025 r. w grupie pracowników poza służbą cywilną wynikał z tego, że w 2025 r. zostały wypłacone dodatki zadaniowe w wysokości 11 tys. zł dla koordynatora programu FENIKS, w którym Urząd od tego roku uczestniczył. Absencja w 2025 r. była o ok. 65% mniejsza niż w roku 2024, w związku z tym kwota zasiłków była o ponad 40 tys. zł niższa. W 2024 r. przez dwa miesiące nie było w Urzędzie Zastępcy MWKZ, w związku z tym wynagrodzenie w 2025 r. jest o te dwa miesiące wyższe. Z kolei spadek przeciętnego wynagrodzenia w 2025 r. wynikał z tego, że w 2024 r. została wypłacona odprawa emerytalna w wysokości 46 tys. zł, a także ekwiwalenty za urlop dla pracowników odchodzących z pracy. W 2025 r. nie było takich wypłat. W 2025 r. w zamian za odchodzących pracowników na wyższych stanowiskach, zostali zatrudnieni pracownicy na niższych stanowiskach z niższą wysługą lat lub jej brakiem. Powodem było małe zainteresowanie ofertami pracy lub mniejszym doświadczeniem zawodowym kandydatów.

(akta kontroli str. 731-739, 1068-1073)

Wydatki majątkowe w roku 2025 wyniosły łącznie 147,7 tys. zł. Dotyczyły one wydatków w § 6060 na zakup samochodu służbowego (134,1 tys. zł) oraz w § 6050 na realizację zadania inwestycyjnego pn. *Wybudowanie w piwnicy pomieszczenia na potrzeby instalacji wężła cieplnego MPEC dla budynku WUOZ przy ul. Kanoniczej 24 wraz z wykonaniem dokumentacji projektowej - II etap* (13,6 tys. zł).

(akta kontroli str. 988-990)

Według planu rzeczowo-finansowego na 2025 r. wydatki majątkowe obejmowały początkowo realizację jednego zadania pn. *Zakup samochodu służbowego* za kwotę 160 tys. zł. Postępowanie przeprowadzono na podstawie §5 Regulaminu udzielania zamówień WUOZ¹³, tj. *Udzielanie zamówienia z procedurą wyboru*.

W dniu 30 stycznia 2025 r. główny specjalista Stanowiska ds. dotacji i zamówień publicznych sporządził wniosek nr 24/2025 o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia, którego wartość była mniejsza niż 130 000 zł netto, dotyczący dostawy samochodu osobowego dla potrzeb WUOZ w Krakowie. Główna księgowa potwierdziła zabezpieczenie środków na ten cel. Wniosek został zaakceptowany przez Z-cę Dyrektora Urzędu i zatwierdzony przez Dyrektora. Na okoliczność szacowania kosztów zamówienia sporządzono notatkę z 30 stycznia 2025 r. Szacowania dokonano na podstawie ofert sześciu aut. Następnie 31 stycznia 2026 r. sporządzono zaproszenie do złożenia oferty. Na zaproszenie odpowiedziało siedmiu oferentów, przy czym jedna z ofert została złożona po terminie i bez formularza ofertowego, a oferta 2 i 5 dotyczyła tego samego modelu auta oferowanego przez dwóch różnych dostawców. Po otwarciu ofert sporządzono formularz wyboru ofert z 11 lutego 2025 r., który podpisał przeprowadzający postępowanie ze stanowiska ds. dotacji i zamówień publicznych, starszy inspektor ochrony zabytków ds. dotacji i zamówień publicznych oraz Kierownik ds. administracji Urzędu. W dokumencie wskazano, że trzy oferty (nr 2, 3 i 6) spełniały wymagania ofertowe,

¹¹ Według sprawozdania Rb-70 (korekta).

¹² W tym: członkowie korpusu służby cywilnej - wzrost o 2,71 etatu oraz pracownicy cywilni nieobjęci mnożnikowym systemem wynagradzania - spadek o 0,07 etatu.

¹³ Zarządzenie nr 30/2024 MWKZ z dnia 9 grudnia 2024 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza kwoty 130 000 zł, dalej: *Regulaminu zamówień WUOZ*.

a pozostałe cztery (nr 1, 4, 5, i 7) zakwestionowano pod względem formalnym. I tak w przypadku oferty:

- nr 1 i 5 - wskazano, że błędnie wyrażono wartość zużycia energii;
- nr 4 - wskazano, że błędnie wyrażono wartość zużycia energii oraz zaniżono wartość zużycia energii i wartości emisji CO₂;
- nr 7 - wskazano, że została złożona po terminie, nie na formularzu ofertowym, brązowy kolor nadwozia (niezgodny z warunkami zamówienia).

Po rozpatrzeniu ofert Zamawiający wybrał ofertę nr 6 na dostawę samochodu za kwotę 133 900 zł brutto. W toku kontroli stwierdzono, że oceny ofert w postępowaniu dokonano niezgodnie z kryteriami ich oceny zawartymi w zaproszeniu do składania ofert, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Płatność za zakup samochodu na kwotę 133 900 zł została zrealizowana w 2025 r. na podstawie faktury nr FV/AN/37/25/KR z 25 lutego 2025 r. Zakupiony samochód został wprowadzony do ewidencji środków trwałych (konto 011).

(akta kontroli str. 67-76, 282-284, 421-522, 671-672)

WUOZ w lipcu 2025 r. wystąpił do Wojewody Małopolskiego o przeniesienie oszczędności powstałych w wyniku rozstrzygnięcia przetargu na zakup samochodu na zadanie, *Wybudowanie w piwnicy pomieszczenia na potrzeby instalacji węzła ciepłego MPEC do budynku przy ul. Kanoniczej 24 wraz z wykonaniem dokumentacji projektowej – II etap*, w kwocie 13,6 tys. zł, natomiast pozostałe 12,3 tys. zł na bieżące utrzymanie Urzędu. W uzasadnieniu Urząd podał, że aktualizacja programu inwestycji była spowodowana tym, że podczas trwających prac spółki MPEC obejmujących prowadzenie sieci ciepłowniczej na ul. Kanoniczej, wyniknęła po stronie WUOZ konieczność wykonania trzech przewiertów technologicznych w ścianie budynku umożliwiających doprowadzenie przyłącza ciepłego a koszty zostały wycenione na kwotę 8,4 tys. zł, dodatkowo wskazano, że WUOZ podpisze umowę w 2025 r. z MPEC i będzie konieczne uiszczenie opłaty przyłączeniowej w kwocie 5,2 tys. zł. W piśmie do Wojewody podano, że koszty te nie były znane Urzędowi na etapie planowania. W programie inwestycji z 12 sierpnia 2025 r. podano koszt zadania 413,6 tys. zł, z czego 13,6 tys. zł w 2025 r., 400 tys. zł w 2026 r., klasyfikacja budżetowa 921/92121/6050, okres realizacji w 2025 r.: wrzesień-grudzień 2025 r. Wojewoda decyzją budżetową z 18 listopada 2025 r. dokonał zmiany w budżecie (zmniejszenie § 6060/zwiększenie § 6050 o 13,6 tys. zł) po uzyskaniu zgody Ministra Finansów z 20 października 2025 r. (wniosek Wojewoda skierował 21 sierpnia 2025 r.). 30 listopada 2025 r. w ewidencji księgowej WUOZ dokonano przeksięgowania poniesionego 15 lipca 2025 r. wydatku w kwocie 8,4 tys. zł z § 4300 *Zakup usług pozostałych* na § 6050. Wydatek na opłatę przyłączeniową w kwocie 5,2 tys. zł poniesiono 16 grudnia 2025 r. (§ 6050).

Z-ca MWKZ w kwestii przesunięcia środków dopiero w lipcu 2025 r. wyjaśniła, że: *nie zaplanowaliśmy wydatków w budżecie na 2025 r., bo plan na 2025 r. przesyłaliśmy do kwietnia 2024 r. Pod koniec 2024 r. okazało się, że nie zdążymy wykonać pomieszczenia pod instalację. Urząd Wojewódzki poinformował nas, że już nie ma nowych środków wolnych do zaplanowania w budżecie na 2025 r. i tylko ewentualnie z oszczędności na wydatkach już zaplanowanych możemy skorzystać. Z początkiem roku 2025 r. MPEC wszedł z pracami na ul. Kanoniczą z opóźnieniem i wtedy okazało się, że jednak w 2025 r. będziemy musieli ponieść wydatki na przewierty i opłatę przyłączeniową. Z pismem do Wojewody wystąpiliśmy oficjalnie dopiero w lipcu 2025 r., ale ja byłam z Urzędem Wojewódzkim w stałym kontakcie roboczym jak dokonać i w jaki sposób zawnioskować o zmianę w planie, tj. przeniesienia środków z oszczędności.*

(akta kontroli str. 407, 829-830, 919-961)

Łącznie wykonanie wydatków inwestycyjnych (§ 6050) wyniosło 13,6 tys. zł (100% planu po zmianach). Wydatki za wykonanie przewiertów 8,4 tys. zł oraz za opłatę przyłączeniową

5,2 tys. zł zostały zaewidencjonowane na koncie rozrachunkowym 201 (Ma) oraz na koncie kosztów 402 *Usługi obce* (Wn). Nie zostały jednak zaewidencjonowane na koncie 080 *Środki trwałe w budowie (inwestycje)*, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 532-535, 664-665, 963-970, 1014)

Szczegółową kontrolą wydatków objęto, wybrane w sposób losowy¹⁴, 44 operacje na kwotę 672,9 tys. zł. W trakcie badania, w celu całościowej oceny poszczególnych pozycji wydatków, poszerzono próbę o 52,7 tys. zł, w tym o 19,2 tys. zł¹⁵ środków związanych z realizacją zamówień publicznych objętych szczegółową kontrolą. Łącznie badaniem objęto wydatki WUOZ w wysokości 896,3 tys. zł, które stanowiły 5,4% zrealizowanych w 2025 r. wydatków oraz 44,8% zrealizowanych w 2025 r. wydatków pozapłacowych (7 354,8 tys. zł). W badanej próbie wydatki majątkowe wyniosły 146,7 tys. zł (16,4%), a wydatki bieżące 749,6 tys. zł (83,6%).

(akta kontroli str. 526-531, 1081_CD pliki (1, 6-7))

W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że:

- wszystkie wydatki zrealizowane były do kwot ujętych w planie finansowym, a płatności dokonano terminowo (poza jednym przypadkiem, w którym płatności dokonano dzień po terminie wskazanym na fakturze, co nie skutkowało naliczaniem odsetek);
- wszystkie wydatki były legalne, celowe i rzetelnie skalkulowane;
- w dwóch przypadkach (dotyczących zakupu laptopów oraz samochodu służbowego) stwierdzono, że środki zostały wydatkowane w sposób niegospodarny, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- w przypadku płatności za dostawy telefonów dokonano przed ich faktyczną dostawą do WUOZ, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- we wszystkich przypadkach badane dokumenty księgowych, zawierały adnotację o sprawdzeniu ich pod względem formalnym i rachunkowym¹⁶;
- w 49 przypadkach dokumenty księgowe nie zawierały adnotacji o sprawdzeniu ich pod względem merytorycznym, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- we wszystkich 52 przypadkach, opisując faktury i rachunki, używano pieczętki z treścią wskazującą na nieaktualną podstawę prawną, tj. *Zakup do wysokości 30 000 Euro zwolniony ze stosowania przepisów ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo Zamówień Publicznych na podstawie art. 4 pkt.8*, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 182-185, 198-207, 232-233, 526-531, 532-665, 671-672)

W ramach próby wylosowanych wydatków analizą objęto cztery zamówienia publiczne na łączną kwotę 284 495,11 zł przeprowadzone na podstawie Regulaminu zamówień WUOZ.

Postępowania te dotyczyły dostawy telefonów komórkowych z akcesoriami; tonerów, tuszy do drukarek oraz pojemników na zużyte tusze; komputerów przenośnych/laptopów z oprogramowaniem office oraz samochodu osobowego.

Trzy z czterech badanych zamówień przeprowadziła Kierownik ds. administracji Urzędu, z czego dwa z nich dotyczyły zamówień na kwoty powyżej 50 tys. zł netto (tj. na dostawę komputerów przenośnych/laptopów z oprogramowaniem oraz tonerów i tuszy do drukarek). Za jej zgodą Zastępca Dyrektora powierzyła jej przeprowadzenie postępowań powyżej 50 tys. zł, co było

---

¹⁴ Losowania dokonano przy wykorzystaniu narzędzia informatycznego Pomocnik Kontrolera PK 5.7 na podstawie zapisów konta 130 Rachunek bieżący wydatków, wygenerowanych z systemu finansowo-księgowego, odpowiadających wydatkom pozapłacowym w kwocie powyżej 1 tys. zł. Populację wydatków, z której losowana była próba stanowił zbiór 4115 dowodów/zapisów o łącznej wartości 82 345,3 tys. zł.

¹⁵ 10 operacji dobranych w sposób celowy.

¹⁶ Dwa przypadki dotyczyły wylosowanej kwoty za dokonanie korekty zapisów PK nr PK/13/11/2025/1 z dnia 30 listopada 2025 r. i rozliczenia PIT-4 za 12/2025 za umowę o dzieło.

niezgodne z § 3 Regulaminu zamówień WUOZ, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Ponadto szczegółowa analiza dokumentacji związanej w wybranych zamówieniach wykazała, że zapisy zakresów obowiązków osób prowadzących wybrane postępowania, tj. głównego specjalisty stanowiska ds. dotacji i zamówień publicznych oraz Kierownika ds. administracji Urzędu były w pierwszym przypadku niedostosowane do Regulaminu organizacyjnego WUOZ, a w drugim przypadku brak było zapisów o przeprowadzaniu postępowań o udzielenie zamówień publicznych, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 12-15, 18-19, 29-32, 178-181, 189-207, 209-240, 395-396, 409-412)

Postępowanie w sprawie zakupu telefonów realizowała Kierownik ds. administracji Urzędu, która 23 grudnia 2025 r. sporządziła *Notatkę służbową dot. zakupu telefonów*. Rozeznania cenowego dokonano na podstawie stron internetowych w trzech sklepach dla tego samego modelu. Zamówienia na stronie internetowej dokonano 30 grudnia 2025 r., na okoliczność czego dostawca wystawił fakturę pro formę z 30 grudnia 2025 r. na kwotę 13,0 tys. zł, która została opłacona 31 grudnia 2025 r. Telefony z akcesoriami do Urzędu zostały dostarczone przez kuriera 5 stycznia 2026 r., tj. po dokonaniu płatności (zagadnienie to opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

W dniu 17 marca 2026 r. w toku kontroli NIK, przeprowadzono oględziny, które wykazały, że w pomieszczeniu Kierownik ds. administracji Urzędu w pudełku znajdowało się 10 spakowanych telefonów, ładowarek i etui. Kierownik wyjaśniła, że jest w trakcie rozdysponowania telefonów zakupionych w grudniu.

(akta kontroli str. 178-188, 397, 670)

W przypadku zamówienia na zakup tonerów i tuszy do drukarek ustalono, że w dniu 23 grudnia 2025 r. Kierownik ds. administracji Urzędu sporządziła notatkę z rozeznania rynku na zakup tonerów do kserokopiarek w WUOZ w Krakowie, wraz z Delegaturami z uwagi na informację, że zostały niewykorzystane środki w budżecie WUOZ na 2025 r. Ustalenia dokonano dla 14 pozycji asortymentu, łącznie w 12 sklepach. Dla 10 towarów sprawdzenia dokonano w trzech sklepach, dla trzech produktów w dwóch sklepach i dla jednego w jednym sklepie. Na podstawie tego rozeznania wskazano dostawcę tonerów, tuszy i pojemników na zużyty toner. 29 grudnia 2025 r. Kierownik ds. administracji Urzędu sporządziła wniosek nr 178/2025 r. wskazując w nim, że szacunkowa wartość zamówienia (netto) to kwota 33 050 zł. Główna księgowa potwierdziła zabezpieczenie środków na ten cel, a Dyrektor WUOZ zatwierdziła wniosek. W dniu 30 grudnia 2025 r. Kierownik ds. administracji Urzędu drogą elektroniczną złożyła zamówienia na tonery, tusze i pojemniki na zużyte tusze oddzielnie dla WUOZ w Krakowie i dla każdej delegatury. W skutek podzielenia zamówienia na cztery części, przedmiotowe postępowanie zostało przeprowadzone na podstawie niewłaściwych zasad, przewidzianych w Regulaminie zamówień WUOZ. Zastosowano zasady na udzielenie zamówienia w procedurze uproszczonej (zamówienia bezpośrednio), właściwe dla zamówień do kwoty 25 tys. zł (netto), zamiast zasad udzielania zamówień z procedurą wyboru dla zamówień o wartości powyżej równowartości 25 tys. zł netto¹⁷, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Wykonawca wystawił cztery faktury: dla WUOZ w Krakowie na kwotę 29,8 tys. zł (brutto), tj. 24,3 tys. zł (netto), dla Delegatury w Nowym Sączu na kwotę 3,1 tys. zł (brutto), tj. 2,6 tys. zł (netto), dla Delegatury w Tarnowie na kwotę 3,5 tys. zł (brutto), tj. 2,8 tys. zł (netto) i dla Delegatury w Nowym Targu na kwotę 4,2 tys. zł (brutto), tj. 3,4 tys. zł (netto). Łącznie Urząd

---

¹⁷ Ale poniżej kwoty stanowiącej równowartość 130 tys. zł netto.

dokonał zakupu za kwotę 40,6 tys. zł (brutto) tj. 33 tys. zł (netto). Zapłata za faktury została dokonana 31 grudnia 2025 r.

(akta kontroli str. 189-207)

W przypadku postępowania o udzielenie zamówienia na dostawę 20 komputerów przenośnych/laptopów wraz oprogramowaniem ustalono, że w dniu 4 grudnia 2025 r. Kierownik ds. administracji Urzędu sporządziła notatkę z ustalenia szacunkowej wartości zamówienia na dostawę 20 laptopów, wskazując wymagane minimalne parametry, które jak wyjaśniła, zostały jej przekazane przez informatyka z Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego. Ustalenia średniej ceny dokonała na podstawie informacji zebranych z czterech sklepów. Ponadto zamówienie miało obejmować dostawę oprogramowania MS Office (z dożywotnią gwarancją) w liczbie również 20 szt., której wartość oszacowano na podstawie danych z trzech sklepów, co było zgodne z § 5 pkt 3 Regulaminu zamówień WUOZ. Ustalona wartość szacowana zamówienia wyniosła 86,8 tys. zł netto.

Udzielenia zamówienia dokonano na podstawie § 5 Regulaminu zamówień WUOZ, tj. udzielenia zamówienia z procedurą wyboru. Celem wszczęcia postępowania, prowadząca postępowanie sporządziła odpowiedni wniosek nr 171/2025 z 17 grudnia 2025 r. o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia, którego wartość jest mniejsza niż 130 tys. zł netto. Następnie, jak wyjaśniła Kierownik ds. administracji Urzędu, posilkując się zdaniem stanowiska ds. dotacji i zamówień publicznych sporządziła wymaganą dokumentację niezbędną do przeprowadzenia postępowania m.in. zapytanie ofertowe. Pracownik stanowiska ds. dotacji i zamówień publicznych wskazała, że treść zapytania ofertowego Kierownik ds. administracji Urzędu uzgadniała z nią w zakresie proceduralnym, a nie merytorycznym (tzn. nie uzgadniała parametrów laptopów czy wymaganego oprogramowania).

W dokumencie tym, opisując przedmiot zamówienia, Kierownik ds. administracji Urzędu wskazała, że obejmuje on zakup i dostawę sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem wskazując konkretnego producenta, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Formularz wyboru oferty został podpisany zarówno przez Kierownik ds. administracji Urzędu oraz pracownika Stanowiska ds. dotacji i zamówień publicznych, która wyjaśniła, że do procedowania przedmiotowego zamówienia dołączyła na etapie końcowym na prośbę Kierownik ds. administracji Urzędu.

(akta kontroli str. 33-39, 67-76, 77-82, 209-240)

Kierownik ds. administracji Urzędu wyjaśniła, że dostarczone laptopy nie zostały rozdysponowane do dnia dzisiejszego (12 marca 2026 r.) z powodu natłoku obowiązków, ale będą przekazane dla osób pracujących na wymagających tego systemach (9 szt.), a w drugiej kolejności będą wymieniane najstarsze (11 szt.).

(akta kontroli str. 77-82, 670)

W dniu 17 marca 2026 r., w toku kontroli NIK, przeprowadzono oględziny, które wykazały, że w pomieszczeniu Kierownik ds. administracji Urzędu znajdowało się w czterech pudełkach łącznie 21 komputerów wraz oraz 21 pakietów Microsoft Office. Powodem różnicy pomiędzy 20 laptopami objętymi zamówieniem, a 21 laptopami stwierdzonymi w trakcie przeprowadzenia oględzin był dodatkowy zakup jednego komputera. Jak wyjaśniła Kierownik ds. administracji Urzędu, zakupu dokonano na podstawie osobnego wniosku o wszczęcie postępowania, a środki na zakup były pozostałością ze 100 tys. zł przekazanych środków przez Wojewodę na zakup 20 szt. Komputerów, tj. ok. 3 tys. zł. Dodatkowo wskazała, że mając możliwość zakupu dodatkowego laptopa i pakietu Office, podjęto decyzję o jego zakupie, po uzgodnieniu Główniej księgowej ze służbami księgowymi Wojewody.

(akta kontroli str. 397, 524-525, 666-669)

Zgodnie z art. 82 ust. 1 i 2 z dnia 11 września 2019 r. Prawo Zamówień Publicznych¹⁸ 2 marca 2026 r. sporządził i złożył roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach w 2025 r.

(akta kontroli str. 242-260)

W 2025 r. toczyło się 28 spraw sądowych przeciwko WUOZ, z czego 26 w ramach postępowania administracyjnego, dwie sprawy pracownicze. Wartość sporu wynosiła 45,1 tys. zł, w tym 16,5 tys. zł spór pracowniczy. Według stanu na 2 marca 2026 r. w toku pozostawało pięć spraw.

(akta kontroli str. 805-809)

Urząd w zakresie regulacji wewnętrznych dotyczących polityki szkoleniowej przyjął Zarządzenie nr 10/2014 r. MWKZ z 12 kwietnia 2014 r. w sprawie wprowadzenia standardów w obszarze rozwoju i szkoleń pracowników WUOZ. Zarządzenie w podstawie prawnej przywoływało m.in. nieobowiązujące zarządzenie nr 3 Szefa Służby Cywilnej z 30 maja 2012 r. w sprawie standardów zarządzania zasobami ludzkimi w służbie cywilnej, które zostało uchylone przez zarządzenie nr 6 Szefa Służby Cywilnej 12 marca 2020 r. w sprawie standardów zarządzania zasobami ludzkimi w służbie cywilnej. W okresie po zmianie kierownictwa WUOZ, które nastąpiło w 2024 r., nie podjęto czynności aktualizacji Zarządzenia z 2014 r. w sprawie rozwoju i szkoleń pracowników WUOZ, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 856-857)

W WUOZ nie sporządzono rocznego planu szkoleń na rok 2025 r.¹⁹ oraz nie ustalono zasad opracowania i realizacji indywidualnych programów rozwoju zawodowego (IPRZ), tj. dokumentów określonych ww. zarządzeniem nr 6 Szefa służby cywilnej z 12 marca 2020 r. (pkt 2.1 rozdz. VI. Rozwój i szkolenia), co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1086-1087)

MWKZ w kwestii planowania wydatków na szkolenia i rozwój zawodowy pracowników w budżecie na 2025 r. wyjaśniła, że planowanie wydatków w tym zakresie oparto na analizie wykonania wydatków w latach poprzednich oraz na ustaleniu niezbędnych szkoleń wynikających z powszechnie obowiązujących przepisów prawa, w szczególności szkoleń obligatoryjnych, a także potrzeb związanych z prawidłową realizacją zadań ustawowych jednostki. Tematyka oraz rodzaj i liczba szkoleń dla pracowników WUOZ były określone w trakcie roku budżetowego, w ramach posiadanych środków, po dokonaniu bieżącej analizy potrzeb i posiadanych oszczędności w budżecie.

(akta kontroli str. 719-722)

Wydatki na szkolenia w pierwotnym planie finansowym na 2025 r. zostały zaplanowane w rozdziale 92121, w §§ 4550 i 4700, w kwocie łącznie 15 tys. zł. Wykonanie wydatków w rozdziale 92121/§§ 4550 i 4700 – wyniosło 52,2 tys. zł, stanowiło 94,2% planu po zmianach (55,4 tys. zł) i było niższe o 39% od wydatków wykonanych w 2024 r. (85,9 tys. zł). Ponadto w 2025 r. wprowadzono do planu i wykonano wydatki na szkolenia w dziale 752 *Obrona narodowa*, rozdział 75295 *Pozostała działalność*, §§ 4550 i 4700, w łącznej kwocie 38,6 tys. zł. W 2025 r. łącznie na szkolenia wydano 90,8 tys. zł., m.in.: 46,8 tys. zł na szkolenie z ochrony zabytków i innych dóbr kultury; 33,6 tys. zł na szkolenie z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej, 5 tys. zł na szkolenie z ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony ludności i dóbr kultury. Ponadto w 2025 r. udzielono pracownikowi dofinansowania na studia podyplomowe „Konserwacja zabytków architektury i urbanistyki” na 2,5 tys. zł.

(akta kontroli str. 1003-1005, 1088-1090)

---

¹⁸ Dz. U. z 2019 r., poz. 2019, ze zm., dalej: *ustawa PZP*.

¹⁹ Taki plan nie był sporządzony również na 2024 r.

Badanie szczegółowe przeprowadzono na próbie wydatków na kwotę 38,4 tys. zł, co stanowiło 41% wydatków na szkolenia i dokształcanie w 2025 r. (93,3 tys. zł), obejmujące:

- blok trzech szkoleń specjalistycznych dla pracownika WUOZ *Chronione i cenne gatunki roślin naczyniowych i mszaków* (kwota 460 zł), *Chronione i cenne gatunki zwierząt* (kwota 920 zł), *Chronione i cenne gatunki grzybów* (kwota 920 zł), łącznie 2,3 tys. zł;
- dofinansowanie studiów podyplomowych *Konserwacja zabytków architektury i urbanistyki* pracownikowi w kwocie 2,5 tys. zł;
- szkolenie z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej dla pracowników WUOZ, kwota 33,6 tys. zł.

(akta kontroli str. 858-859, 861-911, 975-981)

W przypadku dofinansowania studiów podyplomowych w kwocie 2,5 tys. zł WUOZ zawarł z pracownikiem stosowną umowę szkoleniowo-lojalnościową. Faktura VAT za opłatę za studia, stanowiąca podstawę dofinansowania, była wystawiona przez uczelnię na pracownika i przez niego opłacona 31 grudnia 2025 r. Główna księgowa WUOZ przełała na konto pracownika kwotę 3,5 tys. zł (921/ 92121/4300), tj. 1 tys. zł wyższą od należnej, a na fakturze VAT nie umieszczono adnotacji o sprawdzeniu wydatku pod względem merytorycznym, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 868-879)

Szkolenie dla pracowników WUOZ (dwie grupy po 35 osób) z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej przeprowadzono na podstawie zawartej umowy z 16 października 2025 r. na kwotę 33,6 tys. zł. Przy wyłonieniu wykonawcy WUOZ zastosował z § 6 ust.1 pkt. 6 Regulaminu zamówień WUOZ, który stanowił o udzieleniu zamówienia z pominięciem dostępnych procedur, tj. określonych w § 5 *Udzielanie zamówienia z procedurą wyboru* dla zamówień o wartości powyżej 25 tys. zł netto, z uwagi, że zamówienie może wykonać tylko jeden wykonawca, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Szkolenie przeprowadzono według programu dla kadry podmiotów ochrony ludności, określonego w załączniku nr 7 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych²⁰. Usługodawca posiadał wymaganą akredytację Akademii Pożarniczej.

(akta kontroli str. 885-911)

W 2025 r. WUOZ zapłacił dwie grzywny i odszkodowanie, w łącznej kwocie 3,3 tys. zł, na podstawie trzech wyroków sądowych ze skarg wniesionych przez osoby fizyczne na bezczynność i przewlekłe prowadzenie postępowań przez WUOZ. Wydatki na ten cel nie były planowane w budżecie jednostki (§§ 460, 459). W planie pierwotnie zaplanowano wydatki 6 tys. zł w § 4610. Badaniem objęto 100% wydatków, tj. 3,3 tys. zł. Grzywna 300 zł płatna na konto Sądu została zapłacona z paragrafu wydatków, tj. § 4600, po uprzedniej zmianie planu wydatków, tj. zmniejszenie § 4610 i zwiększenie § 4600. W przypadku dwóch pozostałych spraw, tj. grzywny w kwocie 2 tys. zł zapłaconej z § 4610 w ramach dostępnych środków oraz odszkodowania w kwocie 1 tys. zł zapłaconego z § 4600 dla osoby fizycznej, WUOZ zastosował nieprawidłową klasyfikację paragrafów wydatków, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Wydatki zostały poniesione we właściwej wysokości i w terminie.

(akta kontroli str. 719-721, 809-828, 860, 982-984)

---

²⁰ Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 lutego 2025 r. w sprawie programów szkoleń z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej oraz wymagań dla podmiotów prowadzących szkolenia (Dz. U. poz. 162).

WUOZ nie poniósł w 2025 r. wydatku na wypłatę ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy.

(akta kontroli str. 999)

1.2. Wydatki budżetu środków europejskich

Opis stanu faktycznego

WUOZ nie realizował w 2025 r. wydatków z budżetu środków europejskich.

(akta kontroli str. 998)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Oceny ofert w postępowaniu o dostawę samochodu osobowego dla potrzeb WUOZ w Krakowie dokonano niezgodnie z kryteriami ich oceny zawartymi w zaproszeniu do składania ofert.

W formularzu oceny ofert błędnie zakwestionowano trzy z sześciu złożonych ofert i w związku z tym nie podlegały dalszej ocenie. Ponadto błędnie wybrano trzy oferty do oceny wskazując, że spełniają wymagania ofertowe. W zapytaniu ofertowym w pkt. 3.3 opisu kryteriów wskazano, że wartość zużycia energii musi zostać przedstawiona z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku i wyrażona w MJ/km.

W związku z powyższym:

- oferty nr 4 i 5 (odrzucone) jako jedyne spełniały wymagania dotyczące podania wartości zużycia energii z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku, tzn. była obliczona poprawnie i wyrażona w wymaganej jednostce, tj. GJ/km;
- w ofertach nr 2, 3 i 6 (przyjętych do oceny) wartość zużycia energii wskazano nie jak było wymagane GJ/km, tylko jako GJ/100km, ponadto w przypadku oferty 2 i 3 wartość tę podano z jednym miejscem po przecinku, a w przypadku oferty nr 6 nie wskazano wartości po przecinku;
- w przypadku oferty nr 1 wskazano tylko średnie zużycie paliwa (na podstawie, którego istniała możliwość policzenia zużycia energii);
- oferta 2 i 5 dotyczyła tego samego modelu samochodu; ofertę nr 2 przyjęto do oceny, pomimo wskazania zużycia energii niezgodnie z wymaganiami, a ofertę nr 5 odrzucono, mimo iż wskazano poprawną wartość.

Przeprowadzający postępowanie nie skorzystał z możliwości wskazanych w § 5 pkt 11 Regulaminu zamówień WUOZ, zgodnie z którym w przypadku zaistnienia wątpliwości, co do rozumienia treści oferty Wykonawcy, pracownik prowadzący postępowanie może dopytać/poprosić o wyjaśnienia Wykonawcę w powyższym zakresie. Ponadto w § 7, pkt 3 ppkt 3 Regulaminu wskazano, że Zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli została złożona przez Wykonawcę, który zakwestionował poprawienie omyłki w jego ofercie.

(akta kontroli str. 67-76, 270-284, 421-522)

Po rozpatrzeniu ofert Zamawiający wybrał ofertę nr 6 na dostawę samochodu za kwotę 133,9 tys. zł brutto, pomimo że korzystniejsza i spełniająca wymagania określone w ofercie była, odrzucona przez Zamawiającego, oferta nr 5 za ceną 127,9 tys. zł brutto. Gdyby przeprowadzający postępowanie dochował staranności i skorzystał z możliwości wskazanych w § 5 pkt 11 Regulaminu zamówień WUOZ (tj. zwrócił się do oferenta o wyjaśnienia) lub samodzielnie dokonał przeliczeń matematycznych danych zawartych w ofertach, to najlepszą ofertą spełniającą wymagania byłaby oferta nr 4 z ceną 102,2 tys. zł

brutto. Tym samym różnica pomiędzy ceną wskazaną w wybranej przez WUOZ ofercie, a ofertą najkorzystniejszą wyniosła 31,7 tys. zł.

Taki sposób przeprowadzenia postępowania nie zapewniał przestrzegania zasad wskazanych § 3 pkt 2 ppkt 1 Regulaminu zamówień WUOZ, ponieważ przy udzielaniu tego zamówienia nie zapewniono, uczciwej konkurencji, równego traktowania Wykonawców. Ponadto wybór oferty nr 6 za kwotę 133,9 tys. zł brutto w porównaniu z innymi złożonymi ofertami naruszał art. 44 ust. 3 pkt 1 ufp²¹ oraz art. 162 pkt 4 ufp, w świetle którego, wśród zasad gospodarki finansowej obowiązujących w toku wykonywania budżetu państwa jest m.in. ta, że zlecanie zadań powinno następować na zasadzie wyboru najkorzystniejszej oferty. Cele te można osiągnąć w konkretnym przypadku na ogół przez dokonanie wyboru spośród znaczącej liczby ofert, co można uzyskać, zachowując reguły konkurencji.

(akta kontroli str. 67-76, 270-284, 417, 444-522, 671-672)

Przeprowadzający postępowanie Główny specjalista Stanowiska ds. dotacji i zamówień publicznych wyjaśnił, że nie korzystał z możliwości wskazanych w § 5 pkt 11 Regulaminu zamówień WUOZ, tj. dopytania czy poproszenia o wyjaśnienia dla sprawności przeprowadzenia procedury tj. szybkiego zakupu auta, a:

- przyczynami odrzucenia ofert na dostawę (oferta nr 4) było wskazanie przez oferenta przy obliczaniu wartości zużycia energii i emisji CO₂ dla auta z napędem na dwa koła, przy czym oferta dotyczyła dostawy auta z napędem na 4x4, a w przypadku (oferta nr 5) było wskazanie przez oferenta zaniżonej wartości zużycia energii 100-krotnie;
- przyczynami przyjęcia do oceny ofert 2, 3 i 6, pomimo niespełnienia przez nie wymogów zapytania ofertowego było zasugerowanie się wartościami podawanymi w katalogach;
- w przypadku oferty nr 1 nie skorzystałem, z możliwości wyjaśnienia takiego zapisu.

Przeprowadzający postępowanie wyjaśnił, że specyfikacja auta ustalana była z Dyrektora Urzędu i kierowcą zatrudnionym w urzędzie. Na pytanie czy zamówienie było sporządzane na zakup auta z oferty nr 6 odpowiedział, że po spłynięciu ofert okazało się, że auto z tej oferty posiada największą przestrzeń na nogi dla pasażera za kierowcą. Tego parametru nie przewidzieliśmy na etapie przygotowania do zamówienia.

(akta kontroli str. 282-284, 418-420)

W odniesieniu do powyższych wyjaśnień NIK zauważa, że w przypadku oferty nr 4 Urząd był w posiadaniu danych z oferty pozwalających na samodzielne przeliczenie wartości zużycia energii i emisji CO₂ odpowiednio do samochodu z napędem 4x4 lub mógł zwrócić się do oferenta o dodatkowe wyjaśnienia. Natomiast wyjaśnienia dotyczące oferty nr 5 nie znajdują potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym, ponieważ oferent wskazał dane dotyczące zużycia energii w wymaganej przez Urząd jednostce tj. GJ/km, a zatem dane te były prawidłowe i nie doszło do zaniżenia podanej przez oferenta wartości.

2. Wydatki inwestycyjne na kwotę 13,6 tys. zł²², ujęte w § 6050 na podstawie faktur wystawionych za wykonanie przewiertów w kwocie 8,4 tys. zł oraz za opłatę przyłączeniową w kwocie 5,2 tys. zł, nie zostały zaksięgowane na koncie 080 *Środki trwałe w budowie (inwestycje)*, podczas gdy wymóg ewidencjonowania na tym koncie kosztów środków trwałych w budowie określono w załączniku nr 3 do rozporządzenia w sprawie

²¹ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483 ze zm.), dalej: *ufp*.

²² Wydatki te poniesiono w ramach zadania inwestycyjnego pn. Wybudowanie w piwnicy pomieszczenia na potrzeby instalacji węża ciepłego MPEC do budynku przy ul. Kanoniczej 24 wraz z wykonaniem dokumentacji projektowej – II etap.

*rachunkowości*²³. Zgodnie z nim konto 080 służy do ewidencji kosztów środków trwałych w budowie oraz do rozliczenia kosztów środków trwałych w budowie na uzyskane efekty inwestycyjne.

Główna księgowa wyjaśniła, że nie zaksięgowwała przedmiotowych wydatków przez przeoczenie. Wydatki inwestycyjne z 2024 r. poniesione na tę inwestycję, tj. np. opłata za przeniesienie regałów jezdnych, wykonanie dokumentacji projektowej, zostały zaksięgowane w 2024 r. na koncie 080. Wyjaśniła, że przed sporządzeniem sprawozdań finansowych dokona stosownego przeksięgowania.

(akta kontroli str. 406, 532-535, 664-665, 963, 1014)

3. W przypadku udzielenia zamówienia na dostawę telefonów, wydatku na kwotę 13,0 tys. zł dokonano przed ich dostawą, co było działaniem nierzetelnym i naruszało zasadę określoną w § 15 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. *w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych*²⁴. Zgodnie z przywołanym przepisem zaliczki mogą być udzielane przez państwowe jednostki budżetowe wyłącznie w zakresie określonym w odrębnych przepisach. Wydatku na zakupu telefonów na kwotę 13,0 tys. zł, dokonano 31 grudnia 2025 r. na podstawie faktury pro forma z 31 grudnia 2025 r. Telefony z akcesoriami zostały dostarczone do Urzędu 5 stycznia 2026 r., tj. po dokonaniu płatności.

(akta kontroli str. 77-82, 178-188, 397)

Kierownik ds. administracji Urzędu, która przeprowadziła to postępowanie wyjaśniła, że w trakcie pracy w Urzędzie próbowała dokonać zamówienia na telefony wraz z akcesoriami. Z niewyjaśnionych przyczyn nie udało się tego zrobić, więc zamówienie złożyła w domu, w godzinach wieczornych 30 grudnia 2025 r. Na okoliczność dokonania zamówienia dostawca wystawił fakturę pro formę. Kierownik ds. administracji Urzędu wyjaśniła, że pro formę otrzymała e-mailem 30 grudnia 2025 r. i następnego dnia przekazała bezpośrednio do Wydziału Budżetu i Finansów²⁵, a nie przez Dziennik Podawczy. Faktura Pro forma 31 grudnia 2025 r. została opisana przez Kierownik ds. administrowania urzędu treścią *Pro forma za zakup telefonów komórkowych, etui i ładowarek na potrzeby służbowe pracowników* oraz zatwierdzona przez Główną księgową oraz Dyrektora Urzędu i tego samego dnia zapłacono przelewem.

Główna księgowa wyjaśniła, że fakturę pro formę opieczetowała pieczęcią *WPŁYNĘŁO FINANSE-KADRY 30 gru. 2025 r., ponieważ fizycznie pocztą elektroniczną ją otrzymałam. Otrzymałam dokument zadekretowałam z powodu presji czasu i żeby zdążyć dokonać płatności jeszcze w 2025 r. Dokonałam zlecenia do banku na kwotę 12 970 zł, ale dokument nie został zaksięgowany w ewidencji księgowej na koncie 401/201. Z tego powodu 31 grudnia opisu i płatności dokumentu pro forma dokonałam przed dostawą telefonów. Następnie 2 stycznia 2026 r. do Urzędu wpłynęła faktura, która do mnie trafiła 5 stycznia 2026 r. Faktura została opisana, zatwierdzona i zaksięgowana na koncie 401/201 i po otrzymaniu wyciągu bankowego na kontach 201/130 wg klasyfikacji budżetowej.*

---

²³ Załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. *w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej* (Dz. U. z 2020 r. poz. 342 ze zm.). Dalej: *rozporządzenie w sprawie rachunkowości*.

²⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 1718.

²⁵ Dalej: WBF.

Ponadto wskazała, że faktury wpłynęły emailem do Kierownik ds. administracji Urzędu 31 grudnia 2025 r. i zostały przekazane tego samego dnia celem dokonania płatności. Natomiast 2 stycznia 2026 r. faktury zostały przekazane do rejestracji na dziennik podawczy, gdzie zostały zarejestrowane 5 stycznia 2026 r. Po otrzymaniu faktur 31 grudnia 2025 r. zostały opisane, zatwierdzone i zaksięgowane na koncie 401/201 a po otrzymaniu wyciągu bankowego na kontach 201/130 wg klasyfikacji budżetowej. Wskazany tok postępowania był spowodowany presją czasu.

(akta kontroli str. 77-82, 83-177, 198-207, 397, 405-408, 670)

4. Zakup telefonów komórkowych z akcesoriami o łącznej wartości 13,0 tys. zł. ujęto w ewidencji księgowej jednostki na podstawie dokumentu pn. „Faktura pro forma” dla zamówienia 222237 z 30 grudnia 2025 r. Stanowiło to naruszenie art. 20 ust. 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym podstawą zapisów w księgach rachunkowych powinny być dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej.

Po dokonaniu zapłaty dostawca wystawił fakturę²⁶ z datą sprzedaży 2 stycznia 2026 r., która wpłynęła do Urzędu tego samego dnia, a została zarejestrowana pod nr RPW/57/2026 P w dniu 5 stycznia 2026 r. Dokument ten po zarejestrowaniu przekazano Główniej księgowej, która opisała i zadekretowała dokument w treści tak samo jak pro forma tylko ze zmienioną datą z 30 grudnia 2025 r. na 5 stycznia 2026 r. dokument ten opieczętowano treścią *Zapłacono przelewem Kraków dnia 31-12-2025 r.*

Dostawa telefonów komórkowych nastąpiła 5 stycznia 2026 r. Tym samym ww. dokument pro forma nie dokumentował zdarzenia gospodarczego, a więc nie spełniał definicji rzetelnego dowodu księgowego określonej w art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Zgodnie z art. 20 ust. 2 ustawy o rachunkowości nie mógł zatem stanowić podstawy do dokonania zapisów w księgach rachunkowych Urzędu.

(akta kontroli str. 181-188)

Główna księgowa wyjaśniła, że otrzymany dokument zadekretowała z powodu presji czasu i żeby zdążyć dokonać płatność jeszcze w 2025 r. Ponadto dokonała zlecenia do banku na kwotę 12 970 zł z tym, że dokument nie został zaksięgowany w ewidencji księgowej na koncie 401/201. Z tego powodu 31 grudnia opis i płatność dokumentu pro forma została dokonana przed dostawą telefonów. Następnie 2 stycznia 2026 r. do Urzędu wpłynęła faktura, która WBF trafiła 5 stycznia 2026 r. Faktura została opisana, zatwierdzona i zaksięgowana na koncie 401/201, a po otrzymaniu wyciągu bankowego na kontach 201/130 wg klasyfikacji budżetowej.

(akta kontroli str. 405-408)

5. Spośród 52 zbadanych dowodów księgowych 49 nie zostało opatrzonych pieczęcią lub podpisem, że dokonano kontroli merytorycznej wydatku, co było niezgodne *Instrukcją obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów księgowych WUOZ*. Według uregulowań zawartych w Instrukcji, stanowiącej załącznik do Polityki Rachunkowości²⁷, zatwierdzenia pod względem merytorycznym dokonuje kierownik Wydziału. Dekretacja obejmuje m.in. sprawdzenie czy dokumenty są podpisane na dowód skontrolowania pod względem merytorycznym (§ 2 pkt 6, 7 ppkt 2 Instrukcji, § 20 – karta obiegu dokumentu nr 1 dla faktur VAT). Zgodnie z § 3 pkt 6 dokonanie sprawdzenia merytorycznego powinno być opatrzone

²⁶ Faktura VAT 11/2026 na podstawie zamówienie 222237 z dnia 30 grudnia 2025 r.

²⁷ Zarządzenie MWKZ nr 17 z 31 grudnia 2014 r. w sprawie dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości w WUOZ, dalej: *Polityka Rachunkowości*.

pieczęcią lub komputerowo, starannie wypełnione i podpisane w miejscach do wskazanych w pieczęci.

(akta kontroli str. 83-177, 182-185, 198-207, 232-233, 526-531, 532-665, 671-672)

Główna księgowa wyjaśniła, że brak pieczętki o treści *Sprawdzono pod względem merytorycznym* spowodowany jest dokonaniem opisu z podpisem osoby opisującej i jest potwierdzeniem sprawdzenia merytorycznego.

(akta kontroli str. 405-408)

6. Wszystkie objęte szczegółowym badaniem dowody księgowe (52) były opatrzone pieczęcią *Zakup do wysokości 30 000 EURO zwolniony ze stosowania przepisów ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych na podstawie art. 4 pkt 8*. Zastosowanie pieczętki o tej treści było niezgodne z obowiązującymi, w tym zakresie od 1 stycznia 2021 r. przepisami ustawy PZP.

(akta kontroli str. 83-177, 182-185, 198-207, 232-233, 526-531, 532-665, 671-672)

Główna księgowa wyjaśniła, że pomimo zmiany przepisów ustawy PZP stosowanie pieczętki jest zgodne z obowiązującą Polityką Rachunkowości, która nie została jeszcze zaktualizowana, mimo że nastąpiła zmiana przepisów ustawy PZP.

(akta kontroli str. 405-408)

7. W przypadku dwóch pracowników prowadzących postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, objętych szczegółowym badaniem oraz pracownika zajmującego się obsługą prawną, ich zakresy obowiązków były nieaktualne lub niekompletne, co było działaniem nierzetelnym.

Zakres obowiązków głównego specjalisty stanowiska ds. dotacji i zamówień został odebrany przez niego 10 października 2018 r. i był nieaktualny po zmianie Regulaminu organizacyjnego z 30 października 2023 r. W zakresie obowiązków było wskazane, że jest pracownikiem Wydziału Budżetu i Finansów²⁸, którego bezpośrednim przełożonym była Główna księgowa podczas gdy od 30 października 2023 r. pracownik zajmował samodzielne stanowisko ds. dotacji i zamówień publicznych podlegając bezpośrednio pod Dyrektora Urzędu. Ponadto w zakresie wskazano, że w czasie nieobecności wynikającej z choroby, urlopu lub delegacji służbowej obejmuje zastępstwo zastępuje go osoba, która w Urzędzie nie pracuje od 15 marca 2021 r.

Z kolei zapisy zakresu obowiązków Kierownika ds. administracji Urzędu oraz Stanowiska do spraw prawnych i kontrolnych w wykazie szczegółowych obowiązków nie zawierały zapisów odpowiednio w pierwszym przypadku dotyczących przeprowadzania postępowań o zamówienia publiczne z zakresu administracji powyżej 50 tys. zł netto, a w drugim przypadku prowadzeniem postępowań egzekucyjnych (postępowania o nałożeniu grzywny), mimo że osoby te realizowały wskazane zadania.

(akta kontroli str. 12-15, 16-17, 18-19, 29-32, 395-396, 413-416)

Główny specjalista zajmującego stanowisko ds. kadr i płac WBF wyjaśniła, że zakres obowiązków głównego specjalisty stanowiska ds. dotacji i zamówień nie został zaktualizowany, ponieważ nie otrzymała polecenia zmiany tych zapisów. Ponadto wskazała, że w tym przypadku polecenie takie powinna otrzymać od Dyrektora Urzędu tj. od przełożonego tego pracownika.

(akta kontroli str. 18-19, 29-32)

---

²⁸ Dalej: WBF.

Dyrektor WUOZ wyjaśniła, że zmiana zakresu obowiązków będzie przeprowadzona, gdy Wojewoda Małopolski zatwierdzi Regulamin organizacyjny Urzędu. Regulamin do Wojewody został przekazany do zatwierdzenia w 2025 r.

(akta kontroli str. 409-412)

W przypadku Kierownika ds. administracji Urzędu Dyrektor WUOZ wyjaśniła, że osoba na tym stanowisku przeprowadzała postępowania na dostawy związane z funkcjonowaniem Urzędu. W związku z czym obecna Kierownik po objęciu tego stanowiska w 2024 r. kontynuowała realizację zakupów w zakresie administracyjnym.

W odniesieniu do stanowiska ds. spraw prawnych i kontrolnych Dyrektor Urzędu wyjaśniła, że nie miała świadomości, że zatrudniona na tym stanowisku nie miała wpisanego w zakresie obowiązków prowadzenia postępowań egzekucyjnych.

(akta kontroli str. 409-416)

8. Zastępca Dyrektora, powierzyła przeprowadzenie postępowań o udzielenie zamówienia na dostawę komputerów przenośnych/laptopów z oprogramowaniem oraz tonerów i tuszy do drukarek, których wartość przekraczała 50 tys. zł netto Kierownikowi ds. administracji Urzędu, co było niezgodne z § 3 pkt 9 Regulaminu zamówień WUOZ, w którym wskazano, że zamówienia pow. 50 tys. zł netto prowadzi Stanowisko ds. Dotacji i Zamówień Publicznych. Wartość obu postępowań wyniosła 137,6 tys. zł.

(akta kontroli str. 67-76, 178-241)

Jak wyjaśniła Zastępca Dyrektora na koniec roku stanowisko ds. dotacji i zamówień publicznych było zajęte przyjmowaniem wniosków na udzielenie dotacji i rozliczeniem dotacji w 2025 r. W związku z tym zamówienia powyżej 50 tys. na koniec roku wykonują pracownicy, którym Dyrektor powierza przeprowadzenie takich zamówień, a oni wyrazili na to zgodę. Powierzenie przeprowadzenia postępowania na udzielenie zamówienia na tonery i laptopy powierzyłam ustnie Kierownik ds. administracji Urzędu.

(akta kontroli str. 409-412, 829-832)

NIK zwraca uwagę, że w obowiązującym Regulaminie zamówień WUOZ w § 3 wskazano, że postępowanie o udzielenie zamówienia było realizowane przez pracownika prowadzącego postępowanie, z wyłączeniem zamówień, których wartość przekracza równowartość kwoty 50 000 złotych netto. W tej sytuacji postępowanie prowadzone jest przez Stanowisko ds. Dotacji i Zamówień Publicznych lub inny podmiot, któremu Zamawiający powierzył jego przeprowadzenie. W takiej sytuacji dokumentację z przebiegu tego postępowania przekazuje się do Stanowiska ds. Dotacji i Zamówień Publicznych. Regulamin zamówień WUOZ nie wskazuje o możliwości powierzenia przeprowadzenia postępowania pracownikowi Urzędu a jedynie, że takie postępowanie przeprowadza Stanowisko ds. dotacji i zamówień lub inny podmiot, któremu Zamawiający powierzył jego przeprowadzenie. W związku z powyższym powierzanie udzielania zamówień publicznym innym pracownikom Urzędu, poza osobami ze Stanowiska ds. dotacji i zamówień publicznych bez względu na to czy ich zakres obowiązków to obejmuje czy nie, jest niezgodne z § 3 pkt 9 Regulaminu zamówień WUOZ.

(akta kontroli str. 67-76)

9. Kierownik ds. administracji Urzędu podzieliła zamówienie o szacowanej wartości netto 33 050 zł na dostawę tonerów i tuszy pomiędzy WUOZ w Krakowie oraz każdą delegaturą osobno i złożyła zamówienie na te artykuły w dniu 30 grudnia 2025 r.²⁹ Było to działanie niezgodne z wymogami Regulaminu zamówień WUOZ, ponieważ spowodowało, że przeprowadzono postępowanie o zamówienie publiczne w procedurze uproszczonej

---

²⁹ W związku z realizacją tego zamówienia dokonano w 2025 r. wydatków w kwocie 40 627,31 zł.

(zamówienia bezpośrednie) zamiast trybu ofertowego przewidzianego dla zamówień powyżej 25 tys. zł (netto). W ocenie NIK zamówienie na tonery i tusze powinno zostać udzielone jako jedno, a tym samym na podstawie procedury wskazanej w § 5 Regulaminu zamówień WUOZ, tj. z procedurą wyboru, którą stosuje się dla zamówień o wartości powyżej równowartości 25 tys. zł netto na podstawie zasad wyboru oferty. Ponadto z § 1 pkt 5 Regulaminu zamówień WUOZ wynika, że określenie wartości szacunkowej zamówienia powinno nastąpić z zachowaniem zakazu dzielenia zamówień.

(akta kontroli str. 67-76, 189-208)

Kierownik ds. administracji Urzędu wyjaśniła, że zakupu dokonała w ten sposób (w procedurze uproszczonej), ponieważ była presja czasu. Brak już było czasu na udzielenie zamówienia z procedurą wyboru.

(akta kontroli str. 77-82)

10. Kierownik ds. administracji Urzędu sporządzając zapytanie ofertowe na dostawę 20 komputerów oraz oprogramowania opisała przedmiot zamówienia wskazując nazwy własne konkretnych producentów bez możliwości dopuszczenia rozwiązań równoważnych, co było działaniem nierzetelnym i łamało podstawowe zasady równego traktowania wykonawców oraz efektywności wydatkowania środków publicznych.

Konsekwencją opisanego w ten sposób przedmiotu zamówienia było odrzucenie czterech z sześciu ofert z powodu niezgodności ofert ze specyfiką zapytania ofertowego, w której wskazano, że laptop winien być konkretnej firmy. Ponadto spośród czterech odrzuconych ofert w przypadku dwóch wskazano dodatkowe argumenty, tj. 1) kwota za sprzęt komputerowy i oprogramowanie przekracza kwotę, która była wskazana w zapytaniu ofertowym, 2) zamawiający, pomimo wskazania w ofercie laptopów firmy wskazanej w zapytaniu ofertowym, wniósł o możliwość zamiany na inny model, czym również nie spełnił wymagań zapytania ofertowego.

Taki sposób zapisu spowodował, że postępowanie nie było prowadzone w sposób zapewniający, jak najszerszy dostęp do zamówień publicznych poprzez równe traktowanie podmiotów zainteresowanych wykonaniem zamówienia, o czym mowa w § 1 pkt 4 Regulaminu zamówień WUOZ. Ponadto brak zwrotu „lub równoważny” w opisie zamówienia, było niezgodne z zapisami § 3 pkt 2 ppkt 1 tego regulaminu, ponieważ przy udzielaniu tego zamówienia nie zapewniono, uczciwej konkurencji, równego traktowania Wykonawców i przejrzystości postępowania. Wskazanie nazwy komputerów i oprogramowania, które ograniczyło dostęp Wykonawców, których oferty spełniały inne niż nazwa kryteria, naruszało art. 44 ust. 3 pkt 1 upr. oraz art. 162 pkt 4 upr., w świetle którego wśród zasad gospodarki finansowej obowiązujących w toku wykonywania budżetu państwa jest m.in. ta, że zlecanie zadań powinno następować na zasadzie wyboru najkorzystniejszej oferty. Cele te można osiągnąć w konkretnym przypadku na ogół przez dokonanie wyboru spośród znaczącej liczby ofert, co można uzyskać, zachowując reguły konkurencji.

Najtańsza odrzucona oferta opiewała na łączną kwotę 65 984,58 zł, a jedyna oferta, która wg przeprowadzających postępowanie, spełniała wymagania zawarte w zapytaniu ofertowym wyceniona była na łączną kwotę 96 997,80 zł.

NIK wskazuje, że różnica kwoty pomiędzy kwotą zakupu a ofertą, która spełniała wymagania w zakresie parametrów, a nie kryterium określonego producenta wyniosła 31 013,22 zł.

Formularz wyboru oferty został podpisany zarówno przez Kierownika ds. administracji Urzędu oraz starszego inspektora ochrony zabytków ds. dotacji i zamówień publicznych,

która wyjaśniła, że do procedowania przedmiotowego zamówienia dołączyła na etapie końcowym na prośbę Kierownik ds. administracji Urzędu.

(akta kontroli str. 39-32, 67-76, 77-82, 209-241)

Treść zapytania ofertowego na dostawę komputerów przenośnych/laptopów wraz z pakietem office przeprowadzająca postępowanie uzgadniała ze starszym inspektorem ochrony zabytków ds. dotacji i zamówień publicznych, ale tylko w zakresie proceduralnym, a nie merytorycznym (tzn. nie w zakresie parametrów laptopów czy wymaganego oprogramowania).

(akta kontroli str. 215-218)

Kierownik ds. administracji Urzędu wyjaśniła, że dane techniczne przekazane jej zostały emailowo przez informatyków z Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie. Wskazała również, że nie posiada tej wiadomości, a przygotowanie szacunkowej wartości zamówienia wykonała sama, jak również sama sporządziła zapytanie ofertowe w porozumieniu z Panią mecenas świadczącą usługi w Urzędzie.

(akta kontroli str. 77-82)

11. W okresie od 2024 r. po objęciu stanowiska przez MWKZ, nie podjęto w WUOZ czynności, mających na celu aktualizację Zarządzenia MWKZ z 2014 r. w sprawie wprowadzenia standardów w obszarze rozwoju i szkoleń pracowników WUOZ. Zarządzenie nadal w podstawie prawnej zawierało nieaktualne już zarządzenie nr 3 Szefa Służby Cywilnej z 30 maja 2012 r. i nie zostało zaktualizowane do obowiązującego zarządzenia nr 6 Szefa służby cywilnej z 12 marca 2020 r. (ze zmianami) w sprawie *standardów zarządzania zasobami ludzkimi w służbie cywilnej*³⁰.

MWKZ wyjaśniła, że zarządzenie nie zostało zaktualizowane w wyniku zapewne spraw, które wymagały zmian w pierwszej kolejności, w celu przywrócenia funkcjonowania Urzędu. Aktualizacja Zarządzenia zostanie przeprowadzona niezwłocznie. Pomimo braku wskazanej aktualizacji, pracownicy systematycznie biorą udział w szkoleniach zarówno obowiązkowych (BHP, etyka i przeciwdziałanie konfliktowi interesów, służba przygotowawcza) jak i szkoleniach podnoszących kwalifikacje pracownicze.

(akta kontroli str. 719-722, 856-857)

12. Nie sporządzono rocznego planu szkoleń na rok 2025 r.³¹ oraz nie ustalono zasad opracowania i realizacji indywidualnych programów rozwoju zawodowego (IPRZ), co było niezgodne z pkt 2.1 rozdz. VI. „Rozwój i szkolenia” zarządzenia nr 6 Szefa służby cywilnej.

Zgodnie z pkt 2.1 rozdz. VI. Rozwój i szkolenia dyrektor generalny urzędu w urzędach zatrudniających powyżej 50 członków korpusu służby cywilnej³²: a) określa zasady opracowywania i realizacji indywidualnych programów rozwoju zawodowego, co pozwoli na ukierunkowany i usystematyzowany rozwój pracowników, b) opracuje roczny plan szkoleń pracowników, odpowiadający potrzebom urzędu, z uwzględnieniem indywidualnych programów rozwoju zawodowego.

MWKZ wyjaśniła, że ze względu na charakter szkoleń, które skierowane są do konkretnej grupy pracowników (tj.: architektów, archeologów, architektów krajobrazu czy historyków sztuki) oraz ich specjalistyczny wymiar, nie ma możliwości ustalenia konkretnego programu szkoleń, ponieważ są organizowane przez różne podmioty i pojawiają się na bieżąco w ciągu

³⁰ Dalej zarządzenie nr 6 Szefa służby cywilnej.

³¹ Taki plan nie był sporządzony również na 2024 r.

³² Przeciętne miesięczne zatrudnienie w WUOZ (według Rb-70) wyniosło w 2024 r. 66,63 a w 2025 r. 69,27 etatu.

danego roku. W momencie dostępności danego szkolenia, pracownicy są niezwłocznie o nim informowani.

(akta kontroli str. 7, 719-722, 1086)

13. Nie dochowano należytej staranności przy dokonywaniu wydatku z tytułu dofinansowania pracownikowi studiów podyplomowych, gdyż:

- a) na fakturze VAT z 25 września 2025 r. stanowiącej podstawę do wypłaty dofinansowania, nie potwierdzono podpisem dokonania kontroli merytorycznej dokumentu, co było niezgodne z *Instrukcją obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów księgowych WUOZ*. Według uregulowań zawartych w *Instrukcji*, stanowiącej załącznik do Polityki Rachunkowości, zatwierdzenia pod względem merytorycznym dokonuje kierownik Wydziału. Dekretacja obejmuje m.in. sprawdzenie czy dokumenty są podpisane na dowód skontrolowania pod względem merytorycznym (§ 2 pkt 6, 7 ppkt 2 Instrukcji, § 20 – karta obiegu dokumentu nr 1 dla faktur VAT). Zgodnie z § 3 pkt 6 dokonanie sprawdzenia merytorycznego powinno być opatrzone pieczęcią lub komputerowo, starannie wypełnione i podpisane w miejscach do wskazanych w pieczęci.

Główna księgowa wyjaśniła, że faktura VAT została przekazana przez pracownika 18 grudnia 2025 r., jednakże w zakresie jej poprawności (tj. nabywcą fa VAT był pracownik a nie WUOZ) pojawiły się wątpliwości i po potwierdzeniu prawidłowego sposobu wystawienia faktury, dokument zatwierdzono 30 grudnia 2025 r. Główna księgowa wyjaśniła, że przez natłok obowiązków związanych z zamknięciem roku budżetowego, faktura została zaakceptowana do płatności bez opisu merytorycznego, którego nie udało się uzupełnić w ciągu jednego dnia (pracownik zatrudniony w Delegaturze w Tarnowie). Niemniej jednak, zasadność wydatku została zweryfikowana na podstawie przekazywanych przez pracownika dokumentów tj. umowy podpisanej przez pracownika z uczelnią, zaproszenia na inaugurację roku akademickiego na rok 2025/2026, wykaz terminów zjazdów, miesięcznych harmonogramów zajęć, miesięcznych ewidencji czasu pracy, każdorazowo potwierdzanych przez Kierownika Delegatury w Tarnowie.

MKWZ wyjaśniła, że faktura VAT została zatwierdzona do wypłaty na podstawie dokumentów przedkładanych przez pracownika i zatwierdzonych przez jego przełożonego oraz zgodności wydatku z obowiązującymi przepisami i umową szkoleniowo-lojalnościową. Brak na fakturze VAT podpisu potwierdzającego sprawdzenie i zatwierdzenie dokumentu pod względem merytorycznym miał charakter formalny i wynikał z przeoczenia, nie zaś z braku faktycznej weryfikacji zasadności wydatku. Dokument został sprawdzony pod kątem merytorycznym przed zatwierdzeniem do wypłaty, na podstawie przekazywanych przez pracownika dokumentów.

- b) dokonano wypłaty na rachunek pracownika dofinansowania do studiów podyplomowych w wysokości 3,5 tys. zł, podczas gdy zgodnie z umową o dofinansowanie studiów oraz z opisem na fakturze VAT (kwota zatwierdzona do wypłaty) wypłata ta powinna wynieść 2,5 tys. zł.

Główna księgowa wyjaśniła, że przełanie zawyżonej kwoty było spowodowane pomyłką przy ręcznym wprowadzaniu kwoty do systemu płatności. Wyjaśniła, że w trakcie weryfikacji dokumentów księgowych [przypis: w toku kontroli NIK] wykryła rozbieżność w kwocie przelewu i niezwłocznie podjęła działania korygujące. Nadpłata została zwrócona przez pracownika w styczniu 2026 r.

(akta kontroli str. 106-128, 724-725, 727, 740-744, 874-879)

14. Udzielenie zamówienia na usługę szkolenia z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej, w kwocie 33,6 tys. zł zostało przeprowadzone nierzetelnie i niezgodnie z wymogami Regulaminu zamówień WUOZ, gdyż:

- a) nie przeprowadzono szacowania wartości zamówienia i we wniosku o wszczęcie postępowania z 3 października 2025 r. jako szacunkową wartość zamówienia, tj. 33,6 tys. zł podano wartość ze złożonej oferty wykonawcy (tj. spółki C.) z 23 września 2025 r., nie dokonując uprzednio własnego rozeznania cenowego, co było działaniem nierzetelnym i naruszało warunki Regulaminu zamówień WUOZ. Stosownie do § 1 ust. 6 Regulaminu zamówień WUOZ podstawę do określenia wartości szacunkowej zamówienia stanowi rozeznanie cen rynkowych wśród wykonawców; stosownie do § 3 ust. 5 pracownik prowadzący postępowanie składający wniosek o wszczęcie postępowania odpowiada za m.in. za gospodarność realizacji zamówienia. Dodatkowo stwierdzono, że w aktach znajdowała się oferta cenowa tego wykonawcy z dnia 23 września 2025 r., a brak było pisemnego skierowania zapytania ofertowego WUOZ do przedmiotowej spółki C. Z przedłożonej kontrolerowi NIK notatki sporządzonej przez pracownika przeprowadzającego postępowanie – Z-cę MWKZ wynikało, że w dniu 30 września 2025 r. dokonała kontaktu telefonicznego – w trakcie rozmowy określono wymagania co do warunków szkolenia i poproszono o przesłanie oferty cenowej spółkę C, tj. dokonano zapytania ofertowego z datą późniejszą niż data złożonej oferty.

Z-ca MWKZ wyjaśniła, że realizowała przedmiotowe zamówienie osobiście, bo uznała, że nikt tego nie robi i chciała sama tego dopilnować. Do wniosku o postępowanie wpisała cenę podaną przez spółkę C. Nie sporządzała notatki z szacowania wartości zamówienia. Wniosek o wszczęcie postępowania sporządziła później niż rozpoczęła postępowanie na udzielenie zamówienia, tj. przed formalnym uzyskaniem potwierdzenia dostępnych środków na wniosek przez główną księgową, bo jak wyjaśniła, miała wiedzę, ile WUOZ może wydać na ten cel (środki pochodziły z otrzymanych środków w wysokości 47 tys. zł od wojewody na tego rodzaju szkolenie). Z-ca MWKZ odnosząc się do rozbieżności pomiędzy datą zapytania ofertowego a datą oferty – podała że, może się pomyliła na notatce.

(akta kontroli str. 724-727, 729, 830-887, 889-890, 911)

- b) niezasadnie odstąpiono od udzielenia zamówienia z procedurą wyboru (tj. trybu ofertowego) dla zamówień o wartości powyżej 25 tys. zł, określoną w § 5 Regulaminu zamówień WUOZ, korzystając z § 6 ust. 1 pkt 6 Regulaminu zamówień WUOZ stanowiącego o możliwości odstąpienia od zasady wyboru ofert, jeżeli istnieją przyczyny, że zamówienie może zrealizować jeden wykonawca. W notatce z 3 października 2025 r., załączonej do Wniosku o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia, jako podstawę zastosowania § 6 Regulaminu zamówień WUOZ podano, że Spółka C. jako jedyna firma w województwie małopolskim posiada akredytację Akademii Pożarniczej dla podmiotów prowadzących szkolenia, o których mowa w art. 50 ust. 3 ustawy OL i OC³³.

NIK wskazuje, że ograniczenie terytorialne wyboru oferentów, do województwa małopolskiego, oraz odstąpienie od wyboru w trybie postępowania ofertowego naruszało zasady zachowania uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców, określone w § 1 ust. 4 Regulaminu zamówień WUOZ, zgodnie z którym postępowanie prowadzi się w sposób zapewniający przejrzystość, jak najszerszy dostęp do zamówień publicznych poprzez równe traktowanie podmiotów zainteresowanych wykonaniem zamówienia oraz z uwzględnieniem okoliczności mogących mieć wpływ na

³³ Ustawa z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz. U. poz. 1907).

jego wykonanie oraz § 3 ust. 2 pkt 1 Regulaminu zamówień WUOZ. Stosownie do § 3 ust. 2 pkt 1 Regulaminu zamówień WUOZ przy udzielaniu zamówień należy przestrzegać zasad zapewnienia uczciwej konkurencji, równego traktowania wykonawców, bezstronności, proporcjonalności wymagań i przejrzystości postępowania. NIK wskazuje, że nie tylko wykonawcy mający siedzibę w województwie małopolskim mogli zrealizować przedmiotowe szkolenie, ale także podmioty, spoza które posiadały stosowne uprawnienia i mogły zorganizować szkolenie na terenie wskazanym przez zamawiającego.

(akta kontroli str. 67-76, 889-892, 912-918, 975-972)

Z-ca MWKZ wyjaśniła m.in., że *była już końcówka roku i zależało nam na czasie, aby wydać te pieniądze, a dużo firm miało już zajęty terminarz. Był wtedy boom na te szkolenia. Wszystkie gminy musiały się przeszkolić do końca roku. Skoro we wstępnej rozmowie dwie firmy (z Kielc, z Warszawy) powiedziały mi, że nie są zainteresowani, bo mają tyle innych zleceń do końca roku od innych gmin i instytucji, to już nie kierowałam do nich pisemnych zapytań. Spółka S miała wolny termin i szczegółów omówiliśmy przez telefon, co do zapotrzebowania na warunki szkolenia. Spółkę C poleciła nam osoba pracująca na umowę zlecenie obsługująca systemy informatyczne w WUOZ, która też pracuje w innych jednostkach zespolonych i wiedziała, że ta firma prowadziła szkolenia w tamtych jednostkach. Ja po otrzymaniu namiarów weszłam na ich stronę internetową, aby zobaczyć co to za firma i okazało się, że znam jednego ze współwłaścicieli (...). Rezygnację z trybu ofertowego podjęłam po rozmowie ze Spółką, w której mi powiedzieli, że tylko oni w Małopolsce mają certyfikat. Poprzednie dwie firmy z Kielc i z Warszawy potwierdziły mi w rozmowie telefonicznej, że posiadają certyfikat³⁴. Nie sprawdzałam na stronie internetowej Akademii Pożarniczej, ile firm ma certyfikaty lub w innym źródle. Wiedzę o tym, że Spółka ma certyfikat i są jedyni w Małopolsce posiadałam tylko od Spółki C w rozmowie z nimi. Potem poprosiłam, aby przesłali nam swój certyfikat. Notatkę z 3 października ja sporządziłam a MWKZ jako kierownik, ją zatwierdziła.*

(akta kontroli str. 830-831)

MWKZ wyjaśniła, że *tym zamówieniem zajmowała się moja zastępczyni i to ona w całości przeprowadzała rozeznanie rynku. Ona mnie poinformowała o wynikach swojego rozeznania. Ja osobiście nie szukałam i nie uczestniczyłam w tym zadaniu. Z informacji uzyskanych od niej wynikało, że na ten czas ta firma była jedyną firmą w Małopolsce, na miejscu.*

(akta kontroli str. 411)

15. W dwóch przypadkach wydatki, dotyczące zapłaty grzywien i odszkodowań, wynikające z zasądzonych wyroków, zostały ujęte w paragrafach klasyfikacji budżetowej niezgodnie z „Klasyfikacją paragrafów wydatków i środków”, stanowiącą załącznik nr 4 do rozporządzenia z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych³⁵. Dotyczyło to:

- a) wydatku z tytułu odszkodowania w wysokości 1 tys. zł, zasądzonego wyrokiem sygn. akt II SAB/Kr/30/25 z 9 kwietnia 2025 r. na rzecz osoby fizycznej, ujęto w § 4600 Kary, odszkodowania i grzywny wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek

³⁴ Przypis NIK: według dostępnego wykazu na stronie internetowej Akademii Pożarniczej obie firmy na dzień 16 marca 2026 r. nie figurują w wykazie podmiotów uprawnionych Akademia Pożarnicza (APoŻ), łącznie w wykazie figurowały 93 podmioty – dostęp na dzień 16 marca 2026 r.

³⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 513 ze zm.

organizacyjnych, zamiast w § 4590 *Kary, odszkodowania i grzywny wypłacane na rzecz osób fizycznych*.

Główna księgowa wyjaśniła, że odszkodowanie omyłkowo zostało zaklasyfikowane jako wydatek w § 4600. Błąd ten został wychwycony już po zamknięciu roku budżetowego i nie było możliwości dokonania stosownej korekty.

- b) wydatek z tytułu grzywny w wysokości 2 tys. zł, zasądzonej wyrokiem sygn. akt II SAB/Kr 253/23 z 25 stycznia 2025 r. ujęto w § 4610 *Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego*, zamiast w § 4600. WUOZ dokonał korekty księgowania na podstawie PK z 27 lutego 2025 r.

Główna księgowa wyjaśniła, że grzywna w kwocie 2 000 zł została omyłkowo zaklasyfikowana jako zwrot kosztów sądowych i zapłacona z § 4610. Błąd ten został wychwycony podczas weryfikacji kont na koniec roku budżetowego i w związku z tym, w dniu 31 grudnia 2025 r. dokonano decyzją wewnętrzną zwiększenia planu dla § 4600 i korekty błędnego zapisu dokumentem PK.

(akta kontroli str. 745-748, 811-815, 982, 984)

Ocena częściowa³⁶

W 2025 r. WUOZ zrealizował wydatki w wysokości 16 429,1 tys. zł, tj. na poziomie 99,1% planu po zmianach, w tym 53,2% stanowiły wynagrodzenia i pochodne, a 31,4% udzielone dotacje celowe.

W wyniku szczegółowego badania wydatków w łącznej kwocie 896,3 tys. zł stwierdzono, że 116,3 tys. zł (13%) zostało poniesionych niegospodarnie lub z naruszeniem obowiązujących uregulowań prawnych. Dotyczyło to:

- zakupu samochodu osobowego, dokonanego w wyniku rozstrzygnięcia zamówienia publicznego w którym zamawiający nie dokonał wyboru najkorzystniejszej oferty, co skutkowało poniesieniem wydatku w kwocie o 31,7 tys. zł wyższej niż cena możliwa do uzyskania w postępowaniu;
- zakupu 20 laptopów, po przeprowadzeniu postępowania, w którym nie zachowano zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców, co skutkowało poniesieniem wydatku o 31 tys. zł wyższej niż możliwa do uzyskania cena w postępowaniu;
- podziału zamówienia na dostawę tonerów i tuszy do drukarek w wyniku czego zastosowano niewłaściwą procedurę udzielenia tego zamówienia o wartości 40,6 tys. zł (brutto);
- dokonania wydatku w kwocie 13 tys. zł na zakup 10 telefonów komórkowych z akcesoriami przed ich dostawą, co naruszało sposób prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych.

Równocześnie ustalono wystąpiły uchybienia formalne związane z opisywaniem dowodów księgowych (49 z 52 objętych badaniem).

NIK ocenia pozytywnie, że skontrolowane wydatki zostały dokonane do wysokości kwot ujętych w planie finansowym, były celowe i przeznaczone na realizację zadań statutowych jednostki. Środki w kwocie 163,4 tys. zł przeniesione z rezerwy ogólnej z przeznaczeniem na sfinansowanie prac konserwatorsko-budowlanych zostały wydatkowane w całości i zgodnie z przeznaczeniem.

W 2025 r. WUOZ poniósł wydatki majątkowe w wysokości 147,7 tys. zł, w tym 13,6 tys. zł stanowiły wydatki na zadanie związane z wykonaniem przyłączania do sieci ciepłowniczej, których nie ujęto w ewidencji księgowej na koncie 080 jako środki trwałe w budowie.

Ponadto kontrolą objęto wydatki w kwocie 38,4 tys. zł na szkolenia i doksztalcanie pracowników WUOZ, tj. 41% tych wydatków poniesionych w 2025 r. Zakres realizowanych szkoleń był

---

³⁶ W przypadku oceny częściowej dla obszar 1 Wydatki zastosowano ocenę w formie opisowej.

związany z przedmiotem działalności WUOZ. Kontrola wykazała jednak, że wyboru wykonawcy jednego ze szkoleń o wartości 33,6 tys. zł dokonano z naruszeniem Regulaminu zamówień WUOZ. Ponadto stwierdzono, że WUOZ nie zaktualizował zarządzenia dotyczącego polityki szkoleniowej, jak również nie sporządził planu szkoleń na 2025 r. oraz zasad opracowania i realizacji indywidualnych programów rozwoju zawodowego pracowników.

2. Sprawozdawczość

2.1. Sprawozdania

Opis stanu faktycznego

W WUOZ obowiązywała Polityka Rachunkowości wprowadzona zarządzeniem MWKZ z 31 grudnia 2014 r. Dokumentacja ta nie została jednak zaktualizowana, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 83-177)

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań jednostkowych WUOZ za 2025 r.:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- o zatrudnieniu i wynagrodzeniach (Rb-70),
- z wykonania wydatków budżetu państwa w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdanie za IV kwartał 2025 r. o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo. WUOZ złożył następnie korekty sprawozdań: Rb-28 i Rb-70 w dniu 24 lutego 2026 r., Rb-BZ1 w dniu 2 marca 2026 r.

W WUOZ nie opracowano pisemnych procedur sporządzania sprawozdań, nie korzystano także z możliwości powiązania danych w systemie finansowo-księgowym z poszczególnymi pozycjami sprawozdań. Sprawozdania sporządzano ręcznie. Ich zgodność z księgami rachunkowymi weryfikowała jedynie Główna księgowa Urzędu. Sprawozdania zostały sporządzone przez Główną księgową i podpisane przez MWKZ. Nie wyznaczono osoby podpisującej sprawozdania w przypadku absencji Głównej księgowej.

(akta kontroli str. 1015, 1018-1021, 1027-1029, 1040-1069)

MWKZ wskazała, że przed podpisaniem sprawozdań budżetowych, sporządzonych przez Główną księgową, nie sprawdza ich poprawności, gdyż *nie posiada takiej wiedzy, żeby to robić*. Dodała: *polegałam na wiedzy i doświadczeniu Głównej księgowej, bo jak objęłam stanowisko już pracowałam. Ponadto mam świadomość, że sprawozdania są weryfikowane u Wojewody*.

W kwestii braku wyznaczenia osoby podpisującej sprawozdania w sytuacji absencji Głównej księgowej, MWKZ wyjaśniła, że *nie ma pracownika, żeby tego dokonać. Od 2024 r. staramy się pozyskać kogoś (drugiego księgowego) do Wydziału Budżetu do pomocy*. Główna księgowa wskazała, że nie było sytuacji, że sprawozdanie nie zostało niepodpisane przez nią. W przypadku absencji Dyrektor WUOZ sprawozdania podpisywała jej zastępczyni.

(akta kontroli str. 410, 1016)

Sprawozdania Rb-23, Rb-70 (korekta) oraz Rb-Z zostały sporządzone prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

W przypadku sprawozdania Rb-27 stwierdzono, że wprowadzie wykazane w nim należności (5,7 tys. zł) oraz wykonane dochody (5,7 tys. zł) wynikały z obrotów Wn konta 130, a należności pozostałe ogółem, w tym zaległości netto (0 zł), zgodne były z saldami odpowiednich kont rozrachunkowych, to jednak nie ujęto w księgach rachunkowych należności z tytułu nałożonych grzywien w celu przymuszenia, na podstawie postanowień wydanych przez MWKZ, doręczonych stronom w 2024 r. Skutkiem niezaewidencjonowania postanowień o nałożeniu grzywny w sprawozdaniu Rb-27 zaniżono o 10 tys. zł kwoty należności, należności pozostałych do zapłaty ogółem oraz zaległości netto, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

W przypadku pozostałych sprawozdań: Rb-28, Rb-28 Programy, Rb-BZ1, stwierdzono niezgodność kwot w nich wykazanych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1007-1081, 1081_CD pliki (2-4, 6-7, 15-20, 22-24))

System kontroli zarządczej w WUOZ, określony w zarządzeniu o kontroli zarządczej WUOZ³⁷, nie precyzował mechanizmów kontroli w zakresie sprawozdań budżetowych oraz w obszarze prowadzenia ksiąg rachunkowych. W zarządzeniu w zakresie mechanizmów kontroli operacji finansowych i gospodarczych opracowano procedury m.in. wydatkowania środków na wynagrodzenia, zakupu materiałów i wyposażenia, zamawiania i zakupu usług, realizacji zadań konserwatorskich, zakupu rzeczowego majątku trwałego, pobierania i gromadzenia środków publicznych.

MWKZ na pytanie, dlaczego nie zidentyfikowano i nie oszacowano ryzyk w obszarze sprawozdawczości oraz w obszarze prowadzenia ksiąg rachunkowych wyjaśniła, że do tej pory nie było to robione i nie potrafi tego wyjaśnić. Podała, że obszar kontroli zarządczej wymaga weryfikacji i wprowadzenia zmian.

(akta kontroli str. 411, 673-718, 1017)

Na podstawie § 3 ust. 3 i ust. 4 zarządzenia o kontroli zarządczej WUOZ na zakończenie każdego roku kalendarzowego osoby wskazane w zarządzeniu tj. MWKZ, jego Z-ca, kierownicy delegatur i wydziałów oraz Główna księgowa byli zobowiązani do oceny realizacji celów i zadań z uwzględnieniem kryterium skuteczności, efektywności i oszczędności oraz określenia poziomu akceptowalnych ryzyk na następny rok obrachunkowy, oraz do przedłożenia do 31 stycznia roku następnego do MWKZ opracowanych ocen i wniosków w formie pisemnego oświadczenia o stanie kontroli zarządczej. Oświadczenia takie za 2024 r., 2025 r. nie zostały sporządzone przez osoby zobowiązane, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Ustalone w WUOZ zasady (polityka) rachunkowości nie były zaktualizowane, co było niezgodne z art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości³⁸. Stosownie do tego przepisu kierownik

---

³⁷ Zarządzenie nr 17/2021 MWKZ z dnia 29 grudnia 2021 r. ws. wprowadzenia systemu kontroli zarządczej w WUOZ, dalej: zarządzenie o kontroli zarządczej WUOZ.

³⁸ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r., poz. 120 ze zm.), dalej: ustawa o rachunkowości.

jednostki jest zobowiązany do ustalania w formie pisemnej i aktualizowania dokumentacji, opisującej przyjęte w jednostce zasady (politykę) rachunkowości. Tymczasem obowiązująca w WUOZ Polityka Rachunkowości nie opisywała wprowadzonego i użytkowanego od 2020 r. systemu finansowo-księgowego, zawierała nieaktualne zapisy w zakresie przywołanych podstaw prawnych, konta 101 Kasa, które już nie funkcjonowało w WUOZ, wzoru pieczęci stosowanej przy opisie zamówień publicznych na fakturach oraz nie ujęto w opisie obiegu dokumentacji wykorzystywanego systemu EKD do rejestrowania faktur. Podstawa prawna Polityki Rachunkowości odwoływała się m.in. do nieobowiązujących rozporządzeń, tj.: *w sprawie sprawozdawczości budżetowej z 2014 r.*, *w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym z 2011 r.*, *w sprawie szczegółowej klasyfikacji wydatków strukturalnych z 2011 r.*

(akta kontroli str. 83-177, 407)

Główna księgowa wyjaśniła, że ze względu na ciągły natłok obowiązków oraz braki kadrowe w komórce księgowej nie miała czasu na dokończenie aktualizacji tego dokumentu. Wyjaśniła, że według stanu na marzec 2026 r. przygotowała około połowy aktualizacji, jednakże braki kadrowe od 2022 r. były uciążliwe i wpływały na brak możliwości dokończenia tej aktualizacji. Poszukiwania nowych osób są trudne i bezowocne – kandydaci pomimo złożenia dokumentów nie zgłaszają się na rozmowę lub nie zdają testów kwalifikacyjnych.

(akta kontroli str. 401)

MZWK wyjaśniła, że po objęciu stanowiska w 2024 r. w pierwszej kolejności zajęła się udroźnieniem pracy Urzędu w zakresie wydawania decyzji, aktualizowane były dokumenty i zarządzenia związane z funkcjonowaniem Urzędu m.in. Regulamin zamówień WUOZ publicznych, w toku jest aktualizacja regulamin pracy Urzędu. MZWK wyjaśniła, że w pierwszej kolejności potrzebne było usunięcie zaległości merytorycznych i wprowadzenia regulacji po poprzednim dyrektorze WUOZ, tj. m.in. w zakresie wytycznych na podstawie, których pracownik rozpatruje sprawę dotyczącą ochrony zabytków.

(akta kontroli str. 409)

Nie negując potrzeby zmian organizacyjnych w głównych obszarach działalności WUOZ dotyczących ochrony zabytków (w tym w zakresie wydawania decyzji) i aktualizacji innych dokumentów związanych z funkcjonowaniem Urzędu, Izba wskazuje, że brak aktualizacji zarządzeń wewnętrznych (polityki rachunkowości) może skutkować powstawaniem nieprawidłowości w zakresie gospodarki finansowej. Izba zwraca również uwagę, że zgodnie z art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości odpowiedzialność (o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej) za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości określonych ustawą, w tym z tytułu nadzoru ponosi kierownik jednostki.

2. Zobowiązania w sprawozdaniu rocznym Rb-28 (korekta z 24 lutego 2026 r.) za 2025 r. zostały wykazane nierzetelnie, ponieważ:
  - zobowiązania wykazane w sprawozdaniu z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego w § 4040 w wysokości 535,3 tys. zł nie wynikały z ewidencji księgowej, tj. nie zostały zaewidencjonowane na odpowiednich kontach ewidencji księgowej (Wn konto 404 Wynagrodzenia/Ma konto 231 Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń);
  - nie wykazano innych zobowiązań w sytuacji, gdy w ewidencji księgowej na kontach rozrachunkowych zespołu 2 wystąpiły na koniec okresu sprawozdawczego salda (Ma),

w tym na kontach: 201 (saldo Ma 175,8 tys. zł), 229 (saldo Ma 1 tys. zł), 231 (saldo Ma 2 zł), 234 (saldo Ma 3,5 tys. zł), 240 (saldo Ma 1 tys. zł).

Powyższe działanie naruszyło zasady sporządzania sprawozdań określone w § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej³⁹ i było niezgodne z § 8 ust. 3 pkt 5 *Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych* (stanowiący załącznik nr 36 do rozporządzenia) oraz art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Zgodnie z § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej kierownicy jednostek są obowiązani sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosownie do ww. 8 ust. 3 pkt 5 *Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych* w kolumnie Zobowiązania ogółem wykazuje się wszystkie uznane przez jednostkę zobowiązania, niespłacone do końca okresu sprawozdawczego. Zgodnie z ustawą o rachunkowości do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

(akta kontroli str. 1001-1002, 1040-1044, 1081_CD plik 18)

Analogicznie wyżej opisane nieprawidłowości dotyczyły zobowiązań wykazanych w sprawozdaniu RB-BZ1(korekta), które było spójne z kwotami ze sprawozdania Rb-28 (korekta). Zatem naruszono analogicznie zasady sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym, tj. § 10 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym⁴⁰.

(akta kontroli str. 1049-1051)

Główna księgowa wyjaśniła, że kwota 535 258,02 zł została wykazana w sprawozdaniu rocznym Rb-28 (korekta) za 2025 r. na podstawie przygotowanego przez nią zestawienia list płac z programu płacowo-księgowego. W pierwotnej wersji sprawozdania (z 6 lutego 2026 r.) nie wykazała zobowiązań z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego, ponieważ na dzień sporządzenia sprawozdania nie były one jeszcze naliczone. Urząd Wojewódzki odrzucił sprawozdanie WUOZ z uwagi na brak wykazania zobowiązań z tego tytułu. GK podała, że ze względu na krótki termin na korektę wyznaczony przez UW oraz natłok obowiązków wpisała tylko zobowiązania brutto na § 4040, nie uwzględniając omyłkowo pochodnych § 4110, § 4120, nie miała też już czasu na wprowadzenia danych do ewidencji księgowej.

Odnosnie niewykazania w sprawozdaniu Rb innych zobowiązań z kont rozrachunkowych zespołu 2 Główna księgowa wyjaśniła, że jedynie kwota 710 zł wykazana w sprawozdaniu na § 4280 (konto 201) została przez nią zweryfikowana przed złożeniem korekty sprawozdania Rb-28, stąd miała pewność, że jest prawidłowa i mogła ją wykazać w sprawozdaniu. Wyjaśniła również, że pozostałe konta rozrachunkowe nie zostały jeszcze zweryfikowane i dlatego nie zostały jeszcze wykazane. Wynikało to z natłoku obowiązków związanych z zakończeniem roku budżetowego i bieżącej pracy w księgowości.

(akta kontroli str. 403-404)

³⁹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. poz. 133 ze zm.).

⁴⁰ Dz. U. z 2021 r. poz. 1731.

3. Konto 998 *Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego* było prowadzone niezgodnie z art. 40 ust. 2 pkt 2 ufp oraz załącznikiem nr 3 do rozporządzenia w sprawie rachunkowości⁴¹. Na koncie tym, na stronie Ma, nie ujmowano wartości umów, decyzji i innych postanowień, mimo że zgodnie z przywołanymi przepisami:

- plany kont jednostek budżetowych powinny uwzględniać, że ujmuje się wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność dochodów i wydatków, a w zakresie wydatków i kosztów - także zaangażowanie środków;
- konto 998 służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych danego roku budżetowego, a na stronie Ma ujmuje się zaangażowanie wydatków, czyli wartość umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym.

Obroty po stronie Ma konta 998 na koniec roku wyniosły 0 zł. Ponadto stwierdzono, że obroty po stronie Wn konta 998 (16 550 966,64 zł) nie odpowiadały wykonaniu wydatków wynikającym z obrotów Ma konta 130 (16 429 103,17 zł) na poszczególnych paragrafach klasyfikacji budżetowej (różnica 121 863,47 zł), pomimo że zgodnie z ww. załącznikiem nr 3 do rozporządzenia w sprawie rachunkowości na stronie Wn konta 998 ujmuje się równowartość sfinansowanych wydatków budżetowych w danym roku budżetowym.

(akta kontroli str. 1014, 1081_CD plik 18)

Główna księgowa wyjaśniła, że w trakcie 2025 r. nie księgowała operacji na stronie Ma konta 998 ze względu na brak czasu. Natomiast na stronie Wn konta 998 były księgowane wydatki według schematu księgowego równoległe z zapisami na koncie 130 według wyciągów bankowych. W sytuacji, gdy dokonywała korekt zapisów wydatków na podstawie dokumentu „PK” (np. przy zmianie wysokości lub zmianie klasyfikacji budżetowej), tego już nie wprowadzała na konto 998 przez przeoczenie, ponieważ schemat księgowy nie uwzględniał tego typu operacji dokonywanych na podstawie „PK” i wymagało to już ręcznego księgowania. GK podała, że zauważona rozbieżność w toku kontroli NIK zostanie skorygowana przez nią przed zamknięciem ksiąg rachunkowych.

(akta kontroli str. 407)

4. W sprawozdaniach rocznych Rb-28 i Rb-28 Programy, sporządzonych odpowiednio 24 lutego 2026 r. (korekta) oraz 6 lutego 2026 r. wykazano dane w kolumnie „Zaangażowanie”, które nie wynikały z ewidencji księgowej. Stanowiło to naruszenie § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie *sprawozdawczości budżetowej*, zgodnie z którym kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. W rocznym sprawozdaniu Rb-28 za 2025 r. wykazano zaangażowanie w kwocie 16 495 053,17 zł, a w sprawozdaniu Rb-28 Programy 93 415,20 zł, podczas gdy obroty po stronie Ma konta 998 wyniosły 0 zł. Wykazana w sprawozdaniach kwota zaangażowania na poszczególnych paragrafach klasyfikacji budżetowej została wykazana w sprawozdaniach na podstawie analityki do konta 130 (Ma), tj. wykonanie wydatków, przy czym dodatkowo stwierdzono, że wykazane zaangażowanie w Rb-28 (korekta) zaangażowanie (16 495 053,17 zł) oraz Rb-28 (93 415,20 zł) było wyższe o 65 950 zł od wykonania wydatków ujętych po stronie Ma konta 130 (16 429 103,17 zł). Dotyczyło to §§ 4028, 4029 oraz 4048, gdzie w sprawozdaniach w kolumnie

---

⁴¹ Załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342 ze zm.). Dalej: rozporządzenie w sprawie rachunkowości.

„Zaangażowanie” wykazana była wartości planu po zmianach w tych paragrafach, a wykonanie wydatków (wynikające z konta 130) wyniosło 0 zł.

Należy wskazać, że jak wynika z § 8 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 pkt 2 załącznika nr 36 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w sprawozdaniach Rb-28 jednostki są zobowiązane do wykazywania zaangażowania w okresach miesięcznych, a w kolumnie „Zaangażowanie” wykazuje się kwoty wynikające z umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie powoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym. Oznacza to, że ewidencja operacji księgowych dot. zaangażowania powinna odbywać się najpóźniej na koniec każdego miesiąca i obejmować zaangażowanie wydatków budżetowych bieżącego roku, czyli wartość umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność wydatkowania środków budżetowych w danym roku.

(akta kontroli str. 1040-1048, 1081_CD pliki (6, 18))

Główna księgowa wyjaśniła, że sprawozdania Rb-28 (korekta) oraz Rb-28 Programy w zakresie danych do zaangażowania sporządziła na podstawie analityki do konta 130, tj. wykonanie wydatków. W sprawozdaniu Rb-28 i Rb-28 Programy zaangażowanie nie było równe wykonaniu, ponieważ omyłkowo wykazała zaangażowanie na §§ 4028, 4029, 4048, wydatki na tych paragrafach nie zostały zrealizowane, bo przy realizacji zadania dofinansowanego środkami z programu FENIKS nie spełniono kryterium wydatków kwalifikowanych w zakresie rozliczenia czasu pracy. Główna księgowa wyjaśniła, że saldo konta 998 dokumentem PK będzie zerowane na koncie 998 i drugim PK nastąpi zmniejszenie wykonania planu finansowego na koncie 980, do końca marca 2026 r.

(akta kontroli str. 403)

5. W księgach rachunkowych WUOZ nie ujęto dwóch należności z tytułu grzywny w celu przymuszenia, na łączną kwotę 10 tys. zł, nałożonych postanowieniami nr SP.056.2.2023 i SP.056.1.2023.MO.2 doręczonymi w 2024 r., czym naruszono art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną oraz art. 20 ust. 1 tej ustawy, zgodnie z którym do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Brak wprowadzenia należności do ewidencji księgowej WUOZ skutkowało niewykazaniem ich w sprawozdaniu Rb-27 i zaniżeniem o 10 tys. zł kwoty należności, należności pozostałych do zapłaty ogółem oraz zaległości netto, czym naruszono § 9 ust. 1 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, zgodnie z którym kierownicy jednostek, są obowiązani sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. W sprawozdaniu tym wykazano zrealizowane dochody i należności na poziomie 5,7 tys. zł, a tym samym niewykazanie w nim należności pozostałych do zapłaty w wysokości 10 tys. zł miało charakter istotny.

(akta kontroli str. 837-855, 1029-1031, 1081_CD plik 2)

Główna księgowa wyjaśniła, że nie miała wiedzy na temat istnienia takich dokumentów, a o ich istnieniu dowiedziała się podczas kontroli NIK. Wyjaśniła, że nie ma ona wiedzy o wydawanych dokumentach generujących należność, dopóki pracownik merytorycznie odpowiedzialny za daną sprawę jej ich nie przekaże, tj. do Wydziału ds. Budżetu i Finansów.

(akta kontroli str. 402)

Główny specjalista ds. prawnych i kontroli WUOZ wyjaśniła, że: postanowienie SP.056.1.2023.MO.2 z 29 września 2023 r. były sporządzone w 2023 r. przez poprzedniego radcę prawnego, zatrudnionego do lutego 2024 r. Wskazała, że przejęła dokumenty już po jego odejściu, i najprawdopodobniej drugie z wskazanych postanowień (SP.056.2.2023 z 27 marca 2024 r.) sama sporządziła z uwagi, iż nikt nie przejął po byłym radcy prawnym

dokumentów. Zaznaczyła, że w swoim zakresie obowiązków, nie ma wskazanego prowadzenia postępowań w trybie ustawy o *postępowaniu egzekucyjnym w administracji*⁴². Dodała, że opis zakresu obowiązków dla wieloosobowego stanowiska ds. prawnych i kontroli znajduje się w *Regulaminie organizacyjnym WUOZ*. Miało to być stanowisko wieloosobowe i poprzedni radca prawny miał tę część (tj. pisanie postanowień w trybie postępowań egzekucyjnych) w swoim zakresie. Główny specjalista wyjaśniła, że postanowień o nałożeniu grzywny nie przekazała do księgowości WUOZ, bo wniesiono od nich zażalenia i nie były prawomocne, w związku z tym WUOZ nie miał pewności czy ta kwota zostanie utrzymana. Spraw tego typu, tj. postanowień o nałożeniu grzywny mieli w WUOZ sporadycznie i nie mieli wypracowanej praktyki obiegu dokumentów w tym zakresie. Główny specjalista dodała, że w 2025 r. nie wydawała innych postanowień o nałożeniu grzywny, bo nie wpływały do niej sprawy od pracowników merytorycznych WUOZ o konieczności wszczęcia postępowania w trybie postępowania egzekucyjnego w administracji.

(akta kontroli str. 833-834)

Izba wskazuje, że zgodnie z art.17 § 2 ustawy o *postępowaniu egzekucyjnym w administracji* wniesienie zażalenia nie wstrzymuje postępowania egzekucyjnego. Organ egzekucyjny lub organ odwoławczy może jednak w uzasadnionych przypadkach wstrzymać postępowanie egzekucyjne do czasu rozpatrzenia zażalenia, co jednak nie nastąpiło w sprawie ww. postanowień o nałożeniu grzywny. Ponadto zgodnie z *Procedurą pobierania i gromadzenia środków publicznych* stanowiącą załącznik nr 8 zarządzenia o kontroli zarządczej WUOZ, w pkt 3.1.4. wskazano, że: *po uzyskaniu zwrotnego potwierdzenia otrzymania przez zobowiązanego do uiszczenia grzywny, sprawy pod kątem kontynuacji postępowania zmierzającego do wyegzekwowania, przekazywane są do Wydziału ds. Finansów i Budżetu WUOZ*.

(akta kontroli str. 690, 835)

6. W WUOZ nie sporządzono oświadczeń o stanie kontroli zarządczej za rok 2024 i 2025. Oświadczenia takie nie zostały złożone ani przez MWKZ jako kierownika jednostki, ani przez wskazane w uregulowaniach wewnętrznych osoby. Stosownie do art. 69 ust. 1 pkt 3 ufp do obowiązków kierownika jednostki należy zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej. Natomiast zgodnie z punktem 22 Standardów kontroli zarządczej (E – Monitorowanie i ocena), stanowiących załącznik do komunikatu nr 23 Ministra Finansów w sprawie *Standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych*⁴³, źródłem uzyskania zapewnienia o stanie kontroli zarządczej przez kierownika jednostki powinny być w szczególności wyniki: monitorowania, samooceny oraz przeprowadzonych audytów i kontroli. W Standardach zalecono coroczne potwierdzenie uzyskania powyższego zapewnienia w formie oświadczenia o stanie kontroli zarządczej za poprzedni rok. Ponadto na podstawie § 3 ust. 3 i ust. 4 zarządzenia o *kontroli zarządczej WUOZ* na zakończenie każdego roku kalendarzowego osoby wskazane w zarządzeniu, tj. MWKZ, jego Zastępca, kierownicy delegatur i wydziałów oraz główna księgowa, byli zobowiązani do oceny realizacji celów i zadań z uwzględnieniem kryterium skuteczności, efektywności i oszczędności oraz określenia poziomu akceptowalnych ryzyk na następny rok obrachunkowy. Osoby te zgodnie z § 3 ust. 5 zarządzenia zostały zobowiązane do

---

⁴² Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2026 r. poz. 268), dalej: *ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji*.

⁴³ Komunikat nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF z 2009 r. Nr 15, poz. 84).

przedłożenia do 31 stycznia roku następnego do MWKZ opracowanych ocen i wniosków w formie pisemnego oświadczenia o stanie kontroli zarządczej.

MWKZ wyjaśniła, że wskazani w zarządzeniu pracownicy nie złożyli do niej oświadczeń za 2024 r. i 2025 r. Nie składali takich oświadczeń, ale też nie wymagała od nich, ona też nie sporządziła. Podała, że na bieżąco kontroluje merytoryczną pracę urzędu w zakresie ochrony zabytków.

(akta kontroli str. 411, 673-675, 678-679)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje negatywnie 4 z 6 sporządzonych przez kontrolowaną jednostkę sprawozdań budżetowych, tj. Rb-27, Rb-28, Rb-28 Programy oraz Rb-BZ1. Stwierdzone nieprawidłowości w sprawozdaniu Rb-27 dotyczyły niewykazania należności budżetowych na kwotę 10 tys. zł. Ponadto w sprawozdaniach Rb-28, Rb-BZ1 wykazano zobowiązania w wysokości 535,3 tys. zł, które nie wynikały z ewidencji księgowej oraz nie wykazano zobowiązań wynikających z sald odpowiednich kont rozrachunkowych. Równocześnie w sprawozdaniach Rb-28 i Rb-28 Programy wykazane zaangażowanie (16 495 tys. zł) nie wynikało z ewidencji księgowej konta 998, bo w trakcie roku budżetowego nie ujmowano w księgach rachunkowych zaangażowania wydatków. Z uwagi na powyższe nieprawidłowości NIK wydaje ogólną negatywną opinię o sporządzonych przez WUOZ sprawozdaniach objętych niniejszą kontrolą. NIK zauważa, że mechanizmy kontroli zarządczej nie były w pełni wystarczające i skuteczne, ponieważ nie zapobiegły opisanym wyżej nieprawidłowościom.

V. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Uwagi

Skala i charakter stwierdzonych nieprawidłowości wskazują na potrzebę przeglądu funkcjonujących w WUOZ mechanizmów kontroli zarządczej celem ich ukierunkowania na zapobieganie ryzyk związanych z powstaniem tych nieprawidłowości i funkcjonowanie w sposób określony w art. 68 ufp.

Wnioski

1. Podjęcie działań celem zapewnienia udzielania zamówień publicznych, do których nie mają zastosowania przepisy PZP, na podstawie przyjętych uregulowań wewnętrznych WUOZ.
2. Zaksięgowanie na koncie 080 wydatków inwestycyjnych w kwocie 13,6 tys. zł poniesionych na zadanie „Wybudowanie w piwnicy pomieszczenia na potrzeby instalacji wężła ciepłego

MPEC do budynku przy ul. Kanoniczej 24 wraz z wykonaniem dokumentacji projektowej – II etap”.

3. Zaktualizowanie zakresów czynności dwóch pracowników prowadzących postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oraz pracownika zajmującego się obsługą prawną WUOZ.
4. Zaktualizowanie Zarządzenia MWKZ z 2014 r. ws. wprowadzenia standardów w obszarze rozwoju i szkoleń pracowników WUOZ.
5. Sporządzanie planów szkoleń pracowników, odpowiadających potrzebom Urzędu, z uwzględnieniem indywidualnych programów rozwoju zawodowego.
6. Zaktualizowanie Polityki rachunkowości WUOZ.
7. Zapewnienie ujmowania zaangażowania wydatków w ewidencji księgowej w sposób zapewniający prawidłowe sporządzanie sprawozdań budżetowych.
8. Podjęcie działań zapewniających prawidłowy obieg dokumentów w Urzędzie oraz bieżące ujmowanie w ewidencji księgowej wynikających z nich należności w celu przedstawienia kompletnych danych w sprawozdaniu Rb-27.
9. Sporządzenie stosownych korekt sprawozdań Rb-27, Rb-28, Rb-Programy, Rb-BZ1, po dokonaniu odpowiednich zapisów w księgach rachunkowych.
10. Sporządzenie oświadczenia o stanie kontroli zarządczej za 2025 r.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie⁴⁴ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Małopolskiej Delegatury NIK w Krakowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych i wykorzystania uwagi oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań. Zgodnie z art. 98 ustawy o NIK, kto nie informuje bądź niezgodnie z prawdą informuje o wykonaniu wniosków pokontrolnych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

---

⁴⁴ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym na adres do doręczeń elektronicznych NIK, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1045, ze zm.). w przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie, w miarę możliwości, skanu tych zastrzeżeń na adres mailowy jednostki kontrolnej NIK przeprowadzającej postępowanie kontrolne.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Kraków, dnia 25 marca 2026 r.

Kontrolerzy

Główny specjalista kontroli państwowej

Monika Różańska

/podpisano elektronicznie/

Specjalista kontroli państwowej

Rafał Rossowski

/podpisano elektronicznie/

DYREKTOR

Najwyższa Izba Kontroli

Małopolska Delegatura w Krakowie

z up.

Mariusz Gorczyca

p.o. wicedyrektor

/podpisano elektronicznie/